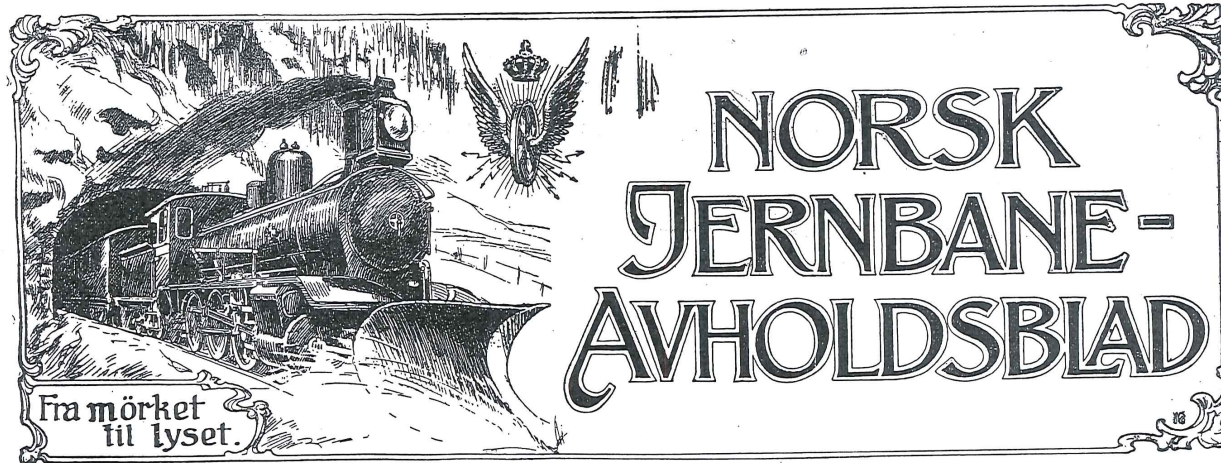

JULEN
1934
-

NORSK
JERNBANE-
AVHOLDSBLAD.

Utgitt av Norsk Jernbane-Avholdsforbund.

Utgitt av Norsk Jernbane-Avholdsforbund.

(Utkommer i Oslo 1 gang hver måned).

Nr. 11-12

Abonnementspris kr. 2,00 pr. år, 50 øre pr. kvartal. — Abonnement tegnes ved alle landets postanstalter.

Desember 1934

Annonser inntas og beregnes etter særskilt overenskomst.

28. årg.

Julebrev fra forbundets formann.

En riktig god jul og et velsignet nytt år ønskes alle N.J.A.s medlemmer med takk for velsignelsesrikt arbeid i året som nu svinner.

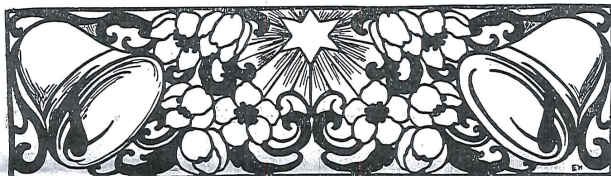
Julen er en vidunderlig høitid, den fører en egen stemning med sig, en forsonende ånd trenger sig inn, og julebudskapet: *Fred på jorden*, forsøkes etterlevet.

N.J.A.s program er også å skape *fred på jorden — fred i hjemmene.*

Det er derfor gledelig å kunne konstatere at det går fremover, selv om farten ikke er hurtigtogets. Du N.J.A.-er har din andel i dette og derfor skal du ha æren herfor. Vil du nu også love i kommende år å fortsette med fredsarbeidet, og med å rydde hindringer og fordommer av veien, er jeg forvisset om at utviklingen også når oss, så farten blir større.

Vi kan da av ganske hjerte synge: »Vi vill oss et land som er frelst og fritt og ikke sin frihet må borge, vi vil oss et land som er mitt og ditt og dette vårt land heter Norge.«

Jeg nevnte at N.J.A.s program er *fred på jorden* — men en fiende har vi erklært krig og det er *alkoholen*. Den vil vi bekjempe med alle lovlige midler, den skaper så megen ufred. Ja, selv *julen* er ikke fri for dens besøk. Hvor mange hjem, og så innen det område hvor vi arbeider, er det ikke hvor julefreden blir ødelagt av alkoholen. — Du, leser,

Julesang.

Mel.: Jeg har båret lerkens vinge.

*Julens klokker atter ringer
inn den gamle kjære fest,
og de atter budet bringer
om den gode julegjest.*

*Han, med fredens skjønne merke,
kom til oss en julenatt.*

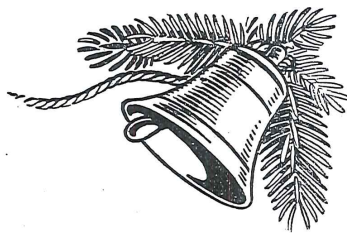
*Han, den milde gode sterke
som er slektens største skatt.*

*Juleklokkers klang nu høres
lydt de lyder over land.
Hjertets ømme strenger røres
hos hver kvinne og hver mann.*

*Øg vi synger: fred på jorden,
fred i sjel og fred i sinn.*

*Fred, . . . det er naturens orden.
Juleklokker! ring den inn.*

H. G. H.

som står på den annen fløi, har du tenkt over dette? Selv har du en ryggrad så sterk at hverken du eller dine har fått forstyrret hjemmets fred — men kan du si det samme om omgangsvennen? — Og du far eller mor, har du noen garanti for at barna dine er blitt tildelt den

samme faste karakter som du? Vennen tar dig som forbillede, og barna mener — og med god grunn — at kan far og mor, kan også jeg, og så ender det så ofte galt.

Derfor: *La glasset stå!*

Når du derved kan redde vennen

Ring lysets klokker.

Den svenske dikter og tenker Viktor Rydberg har i et dikt »Klokkorna« gitt et vakkert uttrykk for sitt livssyn. Over tiden og livets hav ringer to klokker. Den ene er mørkets, egoismens og hatets klokke. Dens toner spreder frykt og fortvilelse. —

Den annen klokke er lysets, næstekjærlighetens og håpets klokke. Dens toner gir menneskene trygghet, håp og tro.

Dette bilde betegner godt samfunnsforholdene idag med all sin disharmoni. Hvor onde og gode makter kjemper mot hverandre.

Hvor står du i denne kamp? — Er du med og ringer glede og lykke inn i menneskenes sinn? — Ikke en løskjøpt glede, som vender sig til sorg og skam. En slik glede som glasset gir. Nei, en varig og virkelig glede som bare et arbeide for et høiere ideal kan gi.

Et arbeide som tar sikte på å løfte menneskene op fra ufred og urettferdighet, fra drikk og svir. Op til en høiere og edlere tilværelse.

Lytt til lysets klokker! Hør den fine harmoniske klang. De ringer sterkest nu ved juletider.

De ringer inn til en ny tid, en ny jord, hvor fred, rettferdighet og glede skal råde mellom menneskene.

Hans Johansen.

og gi dine barn et godt og farefritt eksempel.

Amund Amundsen.

**„IDAG
VIL
VI
VARA
NYK-
TRE..“**

AV
**STM. A. FALKEN-
BERG.
OSLO Ø.**

Under anlegget av Smålensbanen ruvet en kjempeskikkelse op blandt rallarne. — Det var »Lars kramkar« eller »Svenske-Lars« som han uten fortrydelse tålte å kalles. Med visse og bestemte mellomrum kom han med sine klokker og ullvarer — og det var et mirakels til bgr han kunde bære. Og »Svenske-Lars« var kjent i hver brakke langs hele anlegget. Så svær var han at han måtte bøte sig under dørstokken for å komme inn. Og slike krefter hadde han, at han kunde håndtere et halvt dusin urolige rallare, når de røk uklare under en rus. Men »Svenske-Lars« var godlyndt og stillfarende. Han var alltid velklædt og et digert sølvkjede, en alen langt, prydet hans brede bringe. Barnekjær var også denne digre kjempen — og han var velsett i mange barnerike arbeiderhjem langs anlegget. Det merkelige ved denne mann var — til på den tid å være — at han var en stille forkjemper for nykterheten blandt anleggsarbeiderne. — »Supa inte, så har du nok råd til å kjøpa dig en varm islender«, kunde han si til en forfrosen anleggs-

arbeider, da denne jamret for slanten. Og til så mangan smågutt sa han: »Her har du en vacker håndspiegel fra »Svenske-Lars«. Arbet som far din, men supa inte, så blir du nok bandirektør når jag inte er mere«. — Slik drysset han om sig med små bemerkninger. Men det var slik da som det alltid vil vedbli å være: det som således på den stillferdige måten blev sådd, falt noe på mager og karrig jord, men også noe i muld som hadde gro-evnen i sig. Nu ja — alle disse smågutter blev ikke nettop banedirektører i den forstand som de hadde oppfattet »Svenske-Lars« ord. Men det var sikkerlig heller ikke »Svenske-Lars« dypeste mening. Og nu efter femti års forløp kan vi som ennu husker »Svenske-Lars« mange små bemerkninger — vi kan erkjenne, at »Svenske-Lars« var en merkelig apostel.

Jeg husker en lønningdag i brakka, at anleggspresten — den senere så bekjente sogneprest Klavenes — og »Svenske-Lars« stfotte sammen utenfor brakka. Presten Klavenes var en hård referer og var

ikke så litet fryktet — men riktig være hendt ham noe i snøværet over tak i arbeiderne fikk han aldri. fjellet fra Årjeng. — Men så kom »Du, Lars«, sa presten, »du som anleggspresten vassende i snøen har slik respekt hos slusken, si mig mot brakka. Småguttene trykket sig inn til brakkeveggen. Litt forskremte. Det måtte bety noe når presten kom . . . Presten blev stående på dørstokken i den åpne dør. Om det var fordi han vilde ruve op litt mere eller det var av andre årsaker, er ikke så greit å vite. Men kassereren stoppet straks sin uttelling av lønningen og så mot anleggspresten, over hodene av bredbremmede luvslitte hatter.

Presten kremtet et par ganger. Og så sa han: »Det er kommet et bud til mig fra Årjeng, fra »Svenske-Lars«, at han er vandret stille bort. Og han har sendt mig bud å hilse eder.«

Presten blev en stund stående og se ned i sneen. Og da sinnet hadde lagt sig, rakte han sin spinkle hånd mot »Svenske-Lars« og sa:

»Du er en sterkere mann enn jeg — også åndelig, Lars!«

»Alls inte, alls inte«, svarte »Svenske-Lars« og rystet prestens spinkle neve . . .

Så var det året efter. Det var lønningdag i brakka straks før jul. Inne i brakka stod basene med arbeiderne bak sig og tok imot lønningene til sine lag. Utenfor stod småguttene som vanlig med sine blikkspand lferdig til å hente sterkt-øl fra landhandleren. Det var smågutter i trebunnsko, forfrosne og bleke, men med en tindrende lyst til å tjene noen småskjellinger. Både de inne i brakka som småguttene utenfor undret sig på hvorfor »Svenske-Lars« uteblev. Det hadde ikke hendt noen måned hittil. Det måtte

Presten kremtet et par ganger. Og så sa han: »Det er kommet et bud til mig fra Årjeng, fra »Svenske-Lars«, at han er vandret stille bort. Og han har sendt mig bud å hilse eder.«

Som på et lydløst signal tok alle sine luvslitte hatter av. Og da anleggspresten — som øiensynlig blev sterkt grepet av denne umiddelbare ærbødighet for døden — ikke sa noe mer, gikk basen, »Brunskog-Lars«, bort til døren, skjv den spinkle prest lempelig tilside, trådte op på dørstokken og sa — først ut mot småguttene:

»Gå hem, småpojker — her har ni slanterna til ølet, behold slanterna sjelva — och helsa hemma at »Svenske-Lars« inte er mer.«

Og så vendte han sig mot arbeidsstokken i brakka og sa fast og bestemt:

»Idag vil vi vara nyktre!«

Og ingen mælte et ord imot sin gamle anleggs-bas, Brunskog-Lars.

Anders Falkenberg.

Fredsfyrstens evangelium.

Det var engang en fyrste stor — den største på vår jord — hans virke var å stifte fred, fred i hjem, nasjoner med.

Stadig verre . . . i vår tid fredens røst er ironi, hån op in mente spott fra kirker og fra herskerslott.

Fredens evangelium har lydt på jordens rund i mange hundre år det lød — men stadig broderblodet flød.

»Fred på jord!« er proklamert fra hver tyran som har regjert, »notabene — jeg står fritt: Røvergodsdet det er mitt!«

Bedrageri er humbugs sønn;
et liv i løgn gir ikke lønn.
Liv i sannhet lønnes best:
H e r s k e s y k e n er fredens pest.

GABRIEL NORMANN.

Er det her Jens Molander bor? ropte en stemme op fra gårdsplassen. En ung lyshåret kvinne lukket op et vindu i annen etasje og spurte hvad han vilde. En ung mann som stod nede i gården, gjentok sitt spørsmål og føjet til: Det er en pakke fra jernbanen til Jens Molander. Jo da, svarte den unge pike. Kom op trappen, fører hun til, og roper samtidig inn til sin far, at det er en mann med en pakke til ham. En litt eldre sirlig og pent antrukken mann åpner døren for Bertel og ber ham komme innenfor. — Er De så sent ute med pakker i dag? sier han. — Ja, det er så meget å gjøre, en masse pakker og annet som skal bringes ut, og togene er forsinket. — Er togene meget forsinket? spør Marie. Da er vel også toget som Ole kommer med forsinket, legger hun til. Ole skal være her om halvannen time, sier faren, hvis toget er i rute. — Det er minst en time forsent, svarer Bertel, idet han tar luen for å gå videre.

Men du er da sikkert både sulten og tørst. . . finn frem litt skjenk til budet, du Marie, sier faren. Takk, men jeg har nok ikke tid til å hefte noe jeg, sier Bertel. Jeg har enda en masse pakker som skal leveres, og hjemme venter man mig med maten, tenker han stille for sig selv. Hvad skal jeg by på? sier Marie stille, henvendt til faren. Han har vel ikke tid til å vente, mens jeg koker en kopp god kaffe til ham. . . Bertel står med luen i den ene hånd og den annen på dørhåndtaket. — Vent litt, unge mann, sier hr. Molander. Han stikker inn i stuen og kommer snart tilbake med flaske og glass. — Du trenger nok litt å styrke dig på, sier han idet han skjenker i glasset. — Nei takk, jeg skal ikke ha drikke, sier Bertel, rød i ansiktet. Jeg har ikke lov til det i tjenesten. — Å, det gjør da ikke noe, jeg skal ikke sladre på dig. . . — Takk, men allikevel tør jeg ikke.

Mor ser da ikke dette. Drikk nu denne lille drammen. . . Det foregår en kamp i Bertels indre. Det er to stemmer, som begge meget sterkt til ham: Du skal ikke. . . du skal. . . Plutselig griper han glasset, smaker litt på innholdet, griner og tilkjennegir tydelig, at han ikke finner det godt. Men så setter han atter glasset til munnen og drikker ut. . . Hr. Molander ser tilfreds på ham. Fristeren har vunnet. I den beste tro og mening, men tankeløst, har han begått en skjebnesvanger gjerning for unge Bertel. Atter fyller han glasset og Bertel drikker. . . en. . . to og tre. . . Mik en hund der har begått en gjerning den vet er gal, haster han med over den steile trapp og ut til kjelken med alle pakkene, og farer videre fra hus til hus. . .

Marie ser tankefull etter Bertel da han svinger ut av porten. — Du skulde ikke ha skjenket ham brennevin, far, sa hun. — Han sa også noe om at han hadde lovet mor. . . Det rinner tårer ned over Maries kinner. Hun var nettop kommet hjem fra kirkegården, hvor hun hadde lagt en krans på sin egen mors grav. — Det gjør da ikke noe, Marie, han får nok ikke noe ondt av dette, sier faren. — Gråt ikke, barnet mitt. Nu skal jeg gå og møte Ole, og du må få istand et riktig festlig julebord til vi kommer tilbake. Husk nu på, at Ole har vært et helt år i hovedstaden. — Jeg er så glad for at Ole kommer hjem, sier Marie. Jeg har så meget å snakke med ham om. . . Men, legger hun til, — du far, vilde du ha likt om det hadde vært Ole som hadde vært i jernbane-budets sted og en eller annen hadde lokket ham med brennevin og han kanskje hadde kommet beruset hjem til julebordet? — Marie, sier Molander. Han står en liten stund, så vender han sig brått om og går mot entréen, idet han stille sier: Det for-

Jeg har også lovet min mor. . . — byde gud den gode. . . Adjø, vi kommer snart igjen. Du behøver ikke å sette noen glass på vårt julebord, legger han til med det samme entrédøren smeller igjen etter ham.

Bertel trekker sin kjelke videre. Det har hendt flere steder at han har glemt løftet til mor og tjeneestens strenge bud. . . Hans gang er ikke lenger så spenstig, hans optreden ikke så høflig og korrekt og han sier *du* til ærverdige jomfru Sislerud, men som allikevel trakterer ham med alle slags gode julebakkels. — Pass Dem for trappen! roper hun etter ham. — Takk i like måtel svarer Bertel tilbake. . .

— Er du så sent ute i kveld da? sier pastor Bull da Bertel står utenfor hans dør og ringer meget voldsomt. — Ja, fordi. . . fælt meget å gjøre idag. . . retter han det til. — Hvorlengte er det siden du gikk hos mig og leste nu, Bertel? — Husker ikke. Det er lenge siden, svarer Bertel med hørlig mishag i stemmen. — Å, så lenge er det da ikke. Det var to år i høst, tenker jeg. . . — Adjø, sier Bertel og farer nedover trappen. — God jul og hils dine foreldre! roper pastoren etter ham. — Underlig så rar Bertel var i kveld, sier pastor Bull til sin hustru. Andrés om det er noen som byr ham spirituosa? — Det må vi da ikke tro, far. Det vil da være sørgelig for ham og for hans bra, gode foreldre. — Jeg får snakke litt med forstander Anstad, jeg treffer ham sikkert ved kirken i morgen, legger han til. . .

Det banker hårdt og voldsomt på jernbanens kontordør og da tjenestegjørende lukker op, står en mann utenfor. Det er »Fante-Paul», en ikke sjelden, men ikke alltid velkommen gjest ved stasjonen. — Jeg kommer med et stort kolfi, jeg skal ha sendt, sier Paul. — Vi tar ikke mot mere gods idag, sier telegrafisten med et lunt smil. — Kom ut og se på det i all fall, sier Paul. Jeg fant ham oppe under Borgebakken, sier han, idet han peker på en kjelke med pakker, og midt i blandt pakkene ligger stasjonens bud, Bertel. — Han sover godt, sier Paul. Få ham til sitt gode hjem. Det venter ham sikkert en bedre julekveld. Hans far, forstander Anstad er et utmerket menneske. Jeg går til mitt leie nede på kalkovnen. Der er julekvelden som alle andre kvelder. . . God aften og god jul, sier Paul. . . Telegrafisten står likesom rådvill. . . Skal han, og kan han si takk i like måte. . . Til mitt leie nede på kalkovnen, sa Paul. . .

Forstander Anstad sitter og leser juleevangeliet, mens hans hustru stille vandrer mellom stuen og kjøkkenet. Rett som det er lytter hun. Var det ikke i ytterdøren det knaket? Gikk det ikke ute på gangen? Hun lytter igjen. — Tror du det kan være tilstøtt Bertel noget? sier hun om en stund. Hun holder ikke denne stillhet ut lenger. — Å nei da, la oss ikke tro det. Det er nok meget å gjøre idag for ham. Kanskje er også togene forsinket, legger han til. — Det er første julekveld at ikke Bertel er hjemme og pynter juletreet, sier fru Anstad. Men så vet du at han har også tjent sig penger både til klær og lommpenger. Han har også hver måned gitt mig fem og sytti kroner siden han fikk arbeide. Jeg har gjemt femti kroner hver måned og satt inn i banken for ham, og nu skal han få sin julepresent i form av denne bankbok. Det er tre hundre kroner. . . Bare nu Bertel kom. . . Jeg holder ikke dette ut lenger. Du må gå ned til stasjonen og undersøke om det er noget i veien med ham. . .

Forstander Anstad reiser sig brått, som han bare ventet på denne anmodning. Han tar hatt og frakk og går mot døren. . . Men i det samme høres tunge skritt utenfor og likesom om noen pusler og stiller med noe. Det ringer før Anstad får tid til å lukke op. Utenfor står to mann. Den ene fører raskt hånden til luen og hilser. — God aften. . . — God aften far, sier også Bertel med slapp og lespende stemme. — O milde fader, hvad er i veien med dig, Bertel? spør faren. — Å, ikke no' farlig, far. . . her er gutten som kan dra pakkkeljelen og utdele pakker til både prester og andre. — La ham komme i seng snart, han er nok trett etter dagens slit. . . Du får komme ned og gjøre op med stasjonsmesteren imorgen, legger han til. . . — Hvordan går dette? sier fru Anstad til mannen, som har

(Fortsettes på side 23).

E. BARTH-LARSEN:

J
A
N
S
M
E
D

Mirakels til underfundighet. . . på Nabben, som De veit . . . kom det Jan smed stod i smiedøren på Lykensborg og prøvde å lese navnet på en gammel radbrekket brigg som kom slørende inn fjorden for en svak bris

N-nei, B-O-B-vimpelen blafret og kastet bokstavene hit og dit med nonchalant vilkårlighet, som fikk Jan til å uttrykke sig i sprogets kraftigste glosor. — Helsevimpelrakker som skulde erte op en gammel øiesyk mann slik. Jan skygget med hånden og myste med intens kraft, så det rent verket i hodet. — N—O—S—B, stavet han, men bare for i neste øieblikk å se B-en, som samtidig blev til R, slengt foran S-en og omkalfatre det hele. Puh — svettperlene piplet frem på pannan og randt ned i øinene og gjorde det hele bare så inderlig verre. Så der dryppet de anker. — Jan tok uvilkårlig spennak og leste med sammenbitt energi: N—O—R—S—T—J—E—R—N—, hvad, norst jern? Ja, stod der ikke så? N—O—R—S—T—J—E—R—N. — Jovisst stod det norst jern. He . . . mye konstig hadde han hørt i navneveien tilforn — som bonden forleden som kalte sig Joel Tversaveien. Men bønder var nu et folkeslag for sig og kunde ikke godt regnes med når det gjaldt sjøfolk og skuter. Men han gad hilse på den skipperen som seilte omkring med et sånt navn på skuten sin. Neimen om han vilde eie en eneste part i henne. — Tvi, om han vilde. Norst jern . . .

»Søren« haustet han inn gjennom smiedøren som kom han plutselig på noe. Gutten som hadde rigget sig til et kassestillas for å nå skikkelig op til skruestikken, datt ende ned i befjelpelse over taltalens styrke.

— Kan du si hå den avdanka briggen hetter som holder på å dryppe anker der ute?

— Det . . . det . . . det er jo Nordstjernen, mester. Skipper Tønnesen

rappt og uten betenkeligheter, såsom han hadde et våkent øie med briggen helt fra mastetoppene var synlige over Havsgjøa.

Hm — Nordstjernen . . . Jan blev med ett blek. Skamfull blev han til like, slik som han hadde fablet om norst jern, men det var den forbaskede vimpelrakkerens skyld at det så slik ut, for skinnbarligen gjorde det d et. Forresten hadde nu disse guttungene øier som katter. Nordstjernen . . . nå det var den hrolken som lå der. Så skulde altså livet begynne forfra igjen med Sørine og den slarven til Tobias Granholmen, for han var nu vel med hjem igjen, skulde en tro. Han burde jo skjönt det var noe særs på ferde med det at Sørine hadde fått slik umanerlig interesse for aspektene i det siste.

»Håssen tror du han æ utpå ida, far?« hadde hun spurt titt morgenen. Jo-jo, hun hadde vel etslags instinkt . . . slik som kvinnfolka har når det gjelder mannspersoner. — Men hun kunde ta sig i rompestjerten på om det skulde bli noe utflyng med den matrosslarven i vinter, det svor Jan på. Hadde enda gutten hatt almindelig folkevett, så en kunde hatt litt hygge og passiar med ham, men denne rakkerfauern hadde rett og slett bitt ham av med en fornærmelse, da han eneste gangen ifjor høst ba' ham innom stuen. »Ta te Dere en dram, Tobias Granholmen«, hadde han sagt i all sin troskyldighet. Men toskan hadde bare satt op et opstanasig fjæs og sagt nei takk . . .

»Jeg vil'kje mitt eie legem så vondt«, hadde han sagt. Skulde en hørt på verre ukristelig prat av en gemen mann. Det skulde være ment som et hipp til Jans eget medfarne skrog, det skjõnte han godt. Men se til konsul Andrup om han aktet på slike ting, men tok sig sine tordyer såvel som enhver annen. Og var kanskje den matrosslampens legeme mere verdtt enn kondisjonerte folk

som selvste konsulens? Ærsch . . . e' får lodde de filleboksene som ligger ved essa. Det gjør vet slikt slag om e' roter med dem imens«, prøvde han undskyldende. Jo, det gjorde slikt slag, det vilde ikke engang merkes, mente de.

»Håssen går det med jekta . . .« sat de timmermannen på gli, efterat de vel hadde sessa sig. »Jo had'kje dreve styggen helt ut i ene tåa her forleden med ei potte brennevin, men så krøp den opover igjen med det at potta tok slutt. Hadde der enda gått hull, eller om en hadde hatt en igle til å pikke hull . . .«

»Nå er ho varm mester«, skar Sørenns tynne guttестemme inne fra essa. »Langtifra, Søren far, du la den jo just i, du må bare blåse far.«

»Så den er ille igjen nå«, henvendte han sig til timmermannen igjen.

»Mest verre . . .«

»Ho er varm, mester!« skrek det innefra.

»Hoffd kjæft, guttonge, og blås til jeg sier fra.«

»I kan tru hå i vil, men nå flæger ho!« hven Søren hjelpeløs.

»Fl . . . flæger ho??« Jan skvatt op med en viss fart. »Forsyne mig har'kje guttongen hatt boksen på essa istedenfor bolten, det e' kje underlig den flæger.« — Boksen lå sammenbrettet til en liten klump . . .

»Hå-i . . .« Jan fo'r omkring for å finne noe håndfast å slå med, men Søren var for snar, og med et vræl fo'r han ut smiedøren og vekk var han. — Det var bare såvidt Mads Rughaven greiet å tilbakeholde det smilet som truet med å ville frem, men Jan så slik ut at en fikk passe sig noen iver . . . De var ikke langt kommet på potta heller. Jan måtte tvertimot hjelpe timmermannen å hylke medfølelse, såpass de kunde komme i gjenge igjen. Og efterhvert som fluidumet gjorde sin virkning og praten gikk, blev uhellet glemt og han husket Søren og han ropte bortover bygga på måfå efter ham. Men Søren sat sammenkrøpen som en forskremt fugl bak noen vedstabler og låt ikke kvekk fra sig . . . Først da Jan med søtladen stemme fovte at bare han vilde komme igjen, kunde han få gjøre så meget vondt han vilde, lusket han frem av sitt skjul og smatt bak smiedøren. Utenfor sat gubbene og pratet og filosoferte om alt mellom himmel og jord. Den nye mestersvennen hos Mads var kommet til ubedt. Men som han hadde vært opom madam Tuft først, var han såre velkommen. Det var især hans stemme Søren hørte. Han var svært utsnakkendes av sig, syntes Søren. Og såsom han var østen fra, rullet han slik på r-ene, at Søren syntes han måtte brekke tungen.

»Si mig, mine herrer«, hørte Søren han sa. »Kan I ta to jern av 9 toms diameter og sveise den slik at der blir go' hets?« — Nei, det lot ikke til at de turde garantere det. »Jeg kan«, skrøt narren, og jeg skal fortelle Jer på hvilken måte, og merk Jer vel, ti enn har ikke Norge sett satt ild.« — Satt ild? — Mads hikket undrende. »Ja, jeg sier satt ild«, vedblev østlendingen. »Jeg tar nemlig en hel tønne kull og ihvelver den slik at den blir liggende pent til, deri stikker jeg to hull for jernet og iblandt.«

»Du Søren, vær'm'n op så

»Står du å glaner ennå, Søren far, trur du at du alt e' mester, kan'kje? Inn te stikka på flyende flekken!« Søren skvatt til og fo'r inn til stillaset igjen, men før han var nådd oppå, lød Jans stemme i et mildere tonefall: »Æ . . . hum . . . ta på de jakka, Sørenmann, å spring op i kleiva te maddam Tuft etter ein pæl ta det te' ei mørk og seks skjelling . . . eller kjøp lissågerne potta full med engang, og gjør de et ærend innom Mads Rughaven og be dem umake sig ner te Jan Jansen ei stønn — om de da ikke e' for optatt med ærbei, kan du legge te' . . . Men akt de for tommen, Søren far, han e' hovna ukristelig op i det siste, har e' hørt.« — Det hadde sig nemlig slik med maddam Tufts tomme, at hun utnyttet den i et litet forretningsknep, idet hun stakk den ned i målet når hun tappet, for først å dra den op igjen når hun subbet pengene ned i skuffen. — Særlig blev dette bedrøvelig for kjøperen, efter at alkoholen gjennom mange år har bevirket at den hadde fått en unaturlig voluminøst omfang.

Jo, Søren skulde akte sig vel for tommen . . .

Jan kom til å huske på at han i lengere tid hadde lovet konen å lodde noen bokser, som hun vilde pynte med kruset papir og bruke til blomsterpotter. Det kunde kanskje være noe å pusle med imens. Han fant frem tinn og loddebolt og lå det og boksene ved siden av essen. Om litt kom Søren, og hakk i hæl med ham stabbet både Mads og timmermannen. De hadde hørt at det var skikket bud efter dem? Ja, Jan innrømmet det, om de da ikke var for optatt med arbeid? — Men nei, Mads for sin del hadde såmen alt lagt op for dagen, for det at sveisen hadde gått så klonderlig, og for timmermannen var det heller ikke farlig. »Ja, ja, så setter vi oss og får oss en liten kollekvinter og lær munnen løpe.« — »Å ja såmen, talk, var det ellers de skulde sagt.« Det kunde smake med en hjertestyrker, og hvad praten angikk, så var det en vederkvægels å få utlade sig iblandt.

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

»Du Søren, vær'm'n op så

tende ut med armene. Det lot imidlertid ikke til at de helt begrep fremgangsmåten, hvor liketil den enn hørtes ut. I hvert fall taug de som ventet de noe mer. Men da den videre utvikling uteblev, tok de likeå godt til å snakke om noe annet.

»Sme'ene tjener godt nå for tia», pep timmermannen utfordrende. Han blev gjerne litt kraklisk når brennevinet begynte å virke. Åh . . . Jan syntes nå at timmermennene ikke lå så langt ifrå bars de heller. Men som dette var et omtvistet tema, blev ordskiftet noe mindre flegmatisk . . .

Søren hadde lenge stått still med ørene på vid gap, og da det merkelige hendte at Jan blev liten i debatten, efter at brennevinet hadde lagt sig på tungen og gjorde det besværlig for han å snakke forståelig, glemte han sig rent og for ut til undsetning. »Det vil je' sie», skingret han høit oppe i diskanten, »at både Anon og Ola og Martin kan ta med sig bolløksa, bindløksa og skarvøksa. Likevel kan de ikkje måle sig med Jan Jansen.« — Han riktig dirret av indignasjon der han stod. Men da han fikk se gubbenes måpende forundring over hans utidighet, sank motet momentant som det var kommet og han lusket stille og forsagt inn til stikkra igjen. — Avbrytelsen blev ikke lagt noe særlig brett på, men klokken var bortimot utskjeingsstid og brennevinet sågodt som fortært, så etterhvert forsvant de hver til sitt på trette, usikre fotlag . . .

Jan sat alene . . .

Tankene veltet inn på ham med fornyet intensitet. Det var på berregning han hadde bedt de andre skvadrebøttene ned for å undgå å la tankene sprengre formøpe på, slik som de truet med bare ved å vite Tobias Granholmen hjemme igjen. — Det hadde ligget og ulmet i ham i hele år, det han hadde sagt ifjor høst om alkohol og farlighet. Mange ganger når han sat slik alene, gjorde rusen ham ubarmhjertig ærlig mot sig selv. — Forsverge brennevinet? Det var så lett å snakke for slik en jyppling, men når en hadde pleiet omgang med det gjennom mange år, fortonet det sig noe anderledes for en. Men det skar så vondt inne i hjertet et sted når han om morgenen efter en rus møtte Tillas ydmyke hundepøine, engstelige og bedende. Godt var det at ingen hadde sett ham den kvelden han stupte og blev liggende bevisstløs. Det visste han nu var alkoholens verk. En isnende kulde gjennomsløt ham, det begynte å syte og ringe så merkelig for tindingene, omtrent som sist . . . Jan blev med ett edru og fælen. Best å komme sig hjem. Men bene ne nektet å bære ham da han prøvet å reise sig, og han blev ubarmhjertig klar i toppen . . . Jesu navn, om han skulde dø slik . . . Drikke sig ihjel . . . I et brøkdels sekund blendet bilder fra fortiden og visioner om fremtiden i et forvirrende kaos frem for bevisstheten . . .

Et skrik fra en dødsstyk sjel trengte sig frem som et lite gisp gjennom leppene . . .

Hjemme sat Tilla og engstet sig for hvad Jan vel vilde si når han kom hjem og fikk se Tobias og Sørine i slik fortrolighet. Til henne

hadde de betrodd sin kjærlighet og uførtrodenhet for Jans innsigelser. Tilla rikket bare melankolsk på hodet og turde ingenting uttale, før hun fikk se hvordan Jan tok det . . .

Men det var svært som det drog ut før han kom i kveld. Mørkt og holkeføle var det ute, hun fikk ta sig en liten tripp og se efter . . . En gammel mann som han var . . . Hun tok på sig sjalet, men hvor hun så lette og grov, fikk hun ingreie på hvor han var. Søren kunde fortelle at han ved utskjeingsstid var i vanlig god humør, og skiltes fra Mads og Martin Timmermann i smiedøren, men siden syntes ingen å ha sett ham. Bortover mot smien var hun et par ganger, men det var som en ubestemmelig uhyggese følelse grep henne og fikk henne til å snu. Derinne i mørket kunde han vel heller ikke være . . .

Natten sneget sig frem, og der lå en demrende anelse av uhygge over mor og datter. Bare Tobias var uberørt. Han kom nok med dagningen, mente han . . .

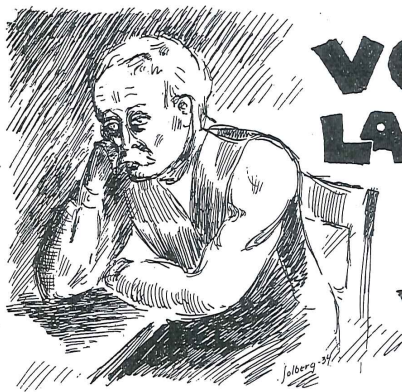
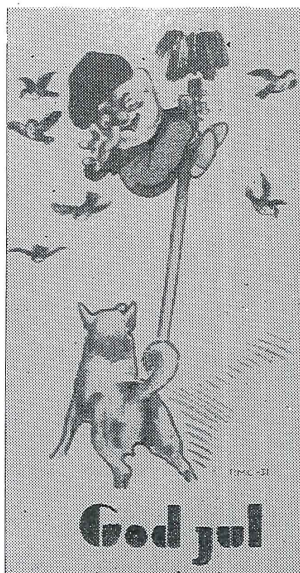
Da Søren tidlig neste morgen kom til smien, blev han i likhet med Tilla grepet av en uhyggese følelse. At døren stod på gløtt, var også å merke sig.

På gulvet lå Jan smed med ansiktet flatklemt mot jorden . . .

Søren slapp kaffe flasken. Hvordan han kom hjem og nesegrus i seng, visste han ikke siden. Moren måtte hale ut av ham det fryktelige syn bruddvis mellom hver gråte-ri, og gjøre videre foranstaltninger.

Ved konsul Andrups innblanding blev den offentlige dødsårsak oppgitt å være hjerneblødning. Ham var det også som fikk inn i avisen de vakre ord om Jan Jansens liv og virke. Men de to unge utsatte bryllupet til neste jul, da fikk Tobias styrmannsjobb ombord i en av Andrups nye Østersjøfarere. Det het sig at konsulen helst vilde ha nøkterhetsfolk ombord i sine skuter nu. Der var også de som kunde fortelle, at han selv var blitt noe mer mineserlig på toddyene . . .

— 0 —

VON-
LAUST.

AV
OLA
VEJTMANN.

Det leid burt imot jol. Ikkje so ingen. So såg han burt på meg, og han tok til å fortelja:

»Det er underleg, kor mykje ein mann og ein far kan måtta lida, fyrr livet vert slutt. Du veit, eg hadde det so gjidt i mine beste år, då borni vaks upp, og kona mi livde og var frisk. Arbeidet mitt var fast og gav til løn det mest turvande til alle tider. Og mykje meir, veit du, vert det aldri av små tenestemannsløner. Men me tok vare på det eg tente, og kona mi var so forunderleg til å få det til å rekkja. Ho sa berre når eg tykte me fekk for lite, at ho skulde beda um signing til. Og det gjorde ho. Men eg kunde ikkje skyna meg på det då . . . Borni våre kom seg godt til, og var oss fill mykje glæda. — Men eine guten, han Jacob, kunde ikkje mori få løyst frå bringa. Det var merkjeleg, korleis han meir enn dei andre låg som ei tyngsla på henne. Og mang ei natt låg ho storgret og bar seg. Og når eg spunde, kva det var med henne, svara ho berre, at det er han Jacob. Men eg tykte han var like gjild som dei andre borni, og kunde ikkje finna, at ho hadde grunn til å syrgja meir yver han enn hine. — Men anleis vart det ikkje. Og då ho låg og venta på utløyising frå livet, var det honom, som det var tyngst skiljast frå. Og han måtte framatt og endå eingong love, at han skulde fara soleis at i livet, at han etter døden kunde møta mor si att i himmelen . . .

Tidi hev gjenge. Det er no mange år sidan det. Men eg hev meir og meir teke til å ottast for, at det var god grunn for kona sin harme for denne guten.

Han vart telegrafist på jarnbana. Fekk bu på ein fredeleg liten stasjon langt herifrå. Han var sjeldan heime, men skreiv ender og då. Men det var so underleg, han var so jamt lenge sjuk og låg i månadsvis på sjukehus. Korleis det elles hadde seg med desse sjukdomane var ikkje råd for meg å få greida på. Når han var heime og eg fekk tala med han, sa han alltid, at det berre var uhell. Og det veit me kan råka for so mangein. Men i sumar vart han sjuk att, og det lenge. I mange månader vart han gangande og skulde styrkja seg, etter han var utkomen frå sjukehuset. Han skreiv heim stundom, og for kvar gong heitte det, at no skulde han snart få taka til att i arbeid. Men det

(Fortsettes på side 21).

LEIF FJELL:

En mystisk sak.

Rapporten fra Smemo stasjon hadde på sin runde gjennom kontorene opsamlet alle påtegninger og lå nu på selve distriktschefens kontor. En mystisk affære.

Først hadde journalføreren, kontorist Sundflo, nevnt saken til maskinskriversken i kaffepausen kl. 11. »Stakkars gutt«, sa journalføreren og ristet på hodet. Dermed var saken kjent over hele loftet.

Kontorist Sundflo brukte gjerne å ta sakene med hjem. Ikke så å forstå at han kom trekkende med konseptene og alle omslagene. Nei, det vilde bli for byrdefullt og dessuten var det heller ikke lovlig. Sundflo var en samvittighetsfull mann. Han kjente reglementet og alle sirkulærer ut og inn, og når noen på kontoret var i beit for en bestemmelse, ropte de bare på Sundflo. — Ingen vilde beskyldte den skikkelige journalføreren for noe som hans tjenestlige samvittighet forbød ham.

Han hadde bare denne vanen å drøfte med sin kone ved middagsbordet det som i dagens løp hadde gått gjennom hans hender. Disse stunder omkring middagsbordet var familien Sundflo's hyggeligste timer og når der engang iblandt var en riktigg delikate affære som kunde nytes fra flere kanter, blev middagen lang og maten kald — skjønt kald mat var det verste fruene visste. Særlig var spenningen stor, når saken hadde noe med kjærlighet å gjøre, for det hendte det også. Et farskapsforelegg med efterfølgende tilbakeholdelse i lønn, er i høieste grad en administrativ sak og det var nettopp slike det var litt for lite av for å tilfredsstille fru Sundflo's mobiliserende avsky for uekte fedre og mødre. Stakkars fru Sundflo, hun burde vel ha vært noe annet enn en fru kontorist. Hennes ambisjoner trengte en tittel med mere smell i. Så når viserguttene bragte pakker inn i huset med fru journalfører Sundflo på lappen, var det bare et fattig forsøk på å erstatte det som bedre og finere var. Akk ja, men det var nu allikevel ikke så verst å leve —

.. en jente i 20 års alderen.

hun hørte jo på en måte med til administrasjonen og hennes ord hadde en viss vekt omkring kaffebordet i syklubben når hun smakte og smattet på de administrative uttrykk før hun lot dem gli ned i tilhørerne.

Og hvad angikk saken fra Smemo stasjon, så kunde fru Sundflo enda ikke si noe bestemt, men bare vent, sa uttrykket i det runde ansiktet hennes. Det kommer nok for en dag.

*

Distriktschefens kontor er strengt og alvorlig som han selv. På det store skrivebordet ligger papirene i snorrette stabler som røber ordensmannen. Maisolen faller muntert inn gjennom de høje vinduene og skjærer kontoret over i et lyst og et mørkt felt.

Chefen sitter ved skrivebordet uten å arbeide. Som alltid når han skal ta en beslutning, svinger han linjalen op og ned i luften — op og ned, med små syngende hvin. Igrunnen så behøvde han strengt tatt ikke å avgjøre saken selv. Hvorfor kunde ikke Om. for en gangs skyld få sette sin skarpsindighet på prøve. Ja-ja, hvordan det nu enn gikk, reiste han på ferie imorgen. Bort fra alt som luktet av jernbane . . ferie . . ferie . . tre uker for sig selv, uten post, telefon og . . uten Sundflo med alle sakene . .

Ja, Sundflo, han blev temmelig lang i ansiktet idag da chefen var innom kontoret hans og sa: »Imorgen reiser jeg på ferie, Sundflo.« »Ja vel«, svarte journalføreren og tok fatt på arbeidet igjen. Men det måtte vel faret en aldri så liten djævel i chefen da han like efter spurte: »Kanskje De også skal på ferie?«

»Jeg? . . nei« . . Sundflo stod der ke i mere? . . Ska' det ikke være en med opspilte øine og forstod ingenting . .

»Nei, nei«, avvinket chefen, »for i tilfelle kunde jeg ha ønsket Dem god ferie!« . .

Sundflo blev stående lenge og stirre tomt ut i luften før han igjen sank ned i stolen. Det lignet forresten ikke distriktschef Buck å

være ondskapsfull og det hele kom vel av at han fikk slik ubendig lyst til å se et uvant trekk i Sundflo's stereotype ansikt. — Den forbaskede saken fra Smemo, truet med å ødelegge hans gode humør. I og for sig en fillesak, men det er nettopp slike en burde være varsom med. — Forresten var det en fillesak? . . lytte til røsten i sitt indre, Oxfordgruppen tøvet om? — Distriktschef Buck måtte smile! Kanskje var han på vei mot offentlig bekjennelse, han også? Da fikk personalet noe å snakke om . .

Tanken gjorde ham rent lystig. Nei, nu fikk han bestemme sig. Latentlig at han kunde være så usikker på sitt instinkt og sin menneskekunnskap. Med stor bred skrift gav han saken sin påtegning: telegrafist Seville blir ikke å suspendere. —

»Jeg? . . nei« . . Ska' det ikke være en med opspilte øine og forstod ingenting . . Han skrek, så det dundret opunder takbjelkene, ja om det så var Blakken nere på jorde' så kastet den hodet op fra bakken da den hørte den iltre stemmen at husbonden sin. »Slikt stell! kom det litt spakere, men det var til sig selv.

»No kjem je' far«, svarte en lys pikestemme fra kjøkkenet og i samme øieblik kom en anpusten jente i 20 års alderen inn gjennom kjøkkendøren. »Du skræmme mig mest, slik som du skrik, far. Je skjønne ikke å du er så nervøs for, men det er vel denna saka, du tenkje på . . Forresten, la hun til med litt svakere stemme, »eg tenkje på'a sjøl, jeg. Å, at du kunde finne på no' so domt!« Det siste kom kvassere.

»Nå vil je' itte høre mere om detta, jente!« — Logårdgubben slo neven i bordet så det sang og katta som lå i ovnskroken, fræste. Men Sigrid visste godt at faren gjerne vilde snakke om det allikevel . . han vilde liksom bare skape sig, da ma.

Og derfor satte hun sine sterke blå øine på faren, efter at koppen var iskjenket og sa med fast røst: »Døm snakker om det aille menneskje i bygda, at døm itte kain først å du mene med å melde en mann, og til og med en jernbanemann for tjueri uten å ha berre bevis. Je' synes at det er så stor skam at je' itte kan få sagt det!«

Hun var nær på gråten og begynte å stille med blomstene på bordet for å ha noe å ta sig til med. »Jaså, døm tala om'n Simen Logård i bygda? Hø . . ja-ja, det er itte fyrste gongen om så var.«

Gubben skjøv koppen fra sig og tok etter pipa. »Forsyne mig trur jeg itte du har forgaae dig i dessa blanke knappa, jente, og da er vel itte far din god nok da, ve? Kanskje du vil bli jernbanefru og reise på fribillett, du å?«

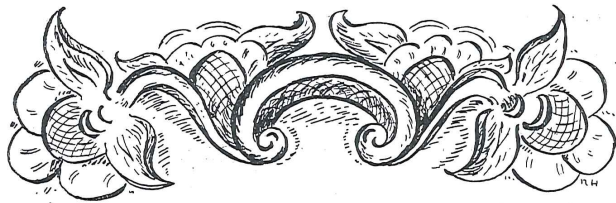
Han fikk det onde blikket i øinene som Sigrid kjente fra før . . især når han hadde drukket litt. — »Men nå skal je' fortelja akkurat som det er, og så får du seie å du synes.« — Sigrid hadde hørt det mange ganger, men hun lot allikevel faren snakke.

Og så kom det hun kjente så godt. For 14 dager siden var telegrafist Seville kommet op til Logård for å betale melkeregningen. Da det var gjort, hadde husbonden sjøl bedt Selje inn på en toddy, som han sa nei takk til, fordi han skulde ha tjeneste til kveldstøget, men han tok gjerne en kopp kaffe, og det blev da til at Logård-gubben blev med toddyen alene. Mens de sitter slik og prater, kommer husbonden fra nabogården inn for å betale sin del

»Det gamle Totenslaguret med anno 1811 i storstuen på Logård slo 4 rustne slag.

Maivinden strøk lett og mild gjennom de åpne vinduer på langveggen og hadde med sig en frisk eim av jord og løv utenfra. Kaksen på Logård likte godt denne lukten og enda bedre syntes han om den når der var en aldri så liten do'm av kumøkk imellem. Simen Logård saatt i hestehårsofaen og drakk eftermiddagskaffen med lange slurk. »Ja, ja, de' fæ' gå kor det vit, men ennå hadde det ailler hendt at'n Simen hi teke mist på folk og aller minst på seg sjøl«. Logårdgubben hadde det med å snakke med sig selv når han satt slik alene — og det hendte nokså ofte siden han blev enkemann for fem år siden.

Riktignok hadde han hu' Sigrid, datteren . . men ungdommen hadde så liten tid til å snakke med de eldre . . de hadde så mye annet å ståke med de, da ma. — Og nå hadde gubben drukket op kaffen sin, men trur du hu' Sigrid passet på å skjenn-

Ein som bygde landet sitt.

Av O. R. K.

Kampsang for N.J.A.

Mel.: Mens Nordhavet bruser.

Fremad! må være vårt feltrop idag,
vi samler oss under vårt merke.
For N.J.A. vil vi slå et slag
så vi kan bli mange og sterke.
Fremad for lykke i de tusen hjem.
Til arbeide alle, så vi kan nå frem.

»Fra mørket til lyset» vårt motto er
og det skal det alltid være.
For det vil vi streve enhver især,
for det kan vi kjempe med ære.
Vårt mål er å skape en jernbane-
stand
som kan være et mønster for alle
land. —

Fra Vestlandets fjorde til Kjøtlens
rand,
fra syd og til langt op i norden,
hvor der er jernbaner i vårt land
vår tale skal lyde som torden:
»La glasset stå! Det gavner dig best
i daglige yrke så vel som i fest».

Dog målet er større og videre frem
vi kjemper for engang å vinne.
Få rusdrikk bort ifra alle hjem
i verden, det har vi i sinne.
Og om enn målet kan synes stridt,
det kan dog nås, når enhver gjør
sitt. —

E. B.

av en såkornsending han hadde fått
sammen med gubben på Logård.

Betalingen — en hundrekrones-
seddel — la gubben i kråskapet med
de digre rosene på. Dette så alle
som var tilstede, også Sigrid. Gub-
ben hadde ikke skillingene sine
akkurat i skapet, så det var bare
rent foreløbig han la hundrekronin-
gen der — de andre kontanter og
bankbøkene sine hadde han i skri-
net under senga si på loftet. Men
da han neste morgen skulde sjå
etter seddelen i kråskapet — for å
legge den sammen med de andre i
skrinet — da var den borte . . . Noe
slikt hadde aldri hendt på Logård
og det var klart som vat'n at den
var stjålet, men av hvem? . . .

Logårdgubben forhørte sig med
folka på gården og det blev en gråt
og jammer uten like, da en for en
blev innkalt til husbonden. Selv var
han sikker på tjenerne sine, så tyven
måtte være en utagård. Lensman-
nen kom og tok op forhør og etter
Simen Logårds forklaring rettet mis-
tanken sig mot telegrafist Selje. —
Lensmannen fant å måtte innberette
saken til statsbanenes distriktschef
— ja, det var han jo simpelthen nødt
til — offentlig tjenestemann — sus-
pensjon til dom forelå — jo, jo,
ingen vei utenom det . . .

Sigrid hadde rolig hørt faren
gjenta hele historien uten å ta til

møtmæle. Alt dette kjente hun så
godt — de hadde jo snakket om
dette hver dag i det siste. — Ett
spørsmål hadde hun enda villet ven-
te med — det var så leit å spørre
far sin om det, men nu våget hun:
»Hadde du itte drukket litt for mye
den kvelden, far . . . ja, je' mener . . .
så du itte riktig huser å du gjorde?»
Gubben blev sprengrød i det
sterke fjeset sitt, men røsten var
allikevel nokså svak: »Detta hadde
je' itte venta ta dig, Sigrid. Trur
du far din itte er såpas kar at'n tøle
to toddyer? . . . og svake var døm
og . . .«, la han til.

Det blev stille i stuen. Toten-
uret slapp sekundene med små
knepp ut i stuen til de to. Logård-
gubben hadde reist sig og stod midt
på gulvet . . . stor, bred og sikker.
»Gå 'sta etter nytrøia mi, je' vil
ne' te'n Sivert på Stovolden en
tur!« — Nu hadde han stemmen som
ingen våget å kny mot — den frie
bondes naturlige bydenhet.

Sigrid kommer med trøien, solid
gammeldags i fasonen, men med
ull fra gårdens egen avl.

Av gammel vane kjenner hun
etter om lommene er hele . . . og blir
likblek . . . Hun tror sig ikke selv . . .
det svimler for henne . . . Faren . . .
slaguret og hele stuen svinner bort
i en grå dis . . . Et stykke papir
knitrer mellom fingrene og hun aner

Avd. 11's trugne lagsmann, Simon
Paulsen gjelk laurdag 2. juni yver
grensa til det ukjende utgrundeligg
— frå livet og inn i det ævelege.

Med Simon Paulsens død er eit
meir hell vanlegs arbeidsliv slutta.

Han var fjødd nordlending, i sin
fyrste ungdom rodde han fisket på
Ofothavet og i den verharde Vest-
fjorden, men hans arbeidshug var ei
gåve han fekk i si voggje.

Han blei med og bygde Ofot-
bana. Derfrå på anna yrkje, og
kom so til Sørlandet. Hit till Kristi-
ansand kom han i 1892 etter den
store branden og tok til på Setes-
dalsbana alt frå fyrsten av. Kom
so opp till Hægeland der han sidan
var buande.

Her arbeidde han i lag og som
akkordformann, blei so ansatt som
baneformann i 1896 og var det heilt
till han slutta.

Det arbeide han hev makta å
gjere er det berre få det er gjeve å
få utført. Kun den sterke tru, den
seige ubøigande vilje og ein unanleg
arbeidshug maktar eit slikt verk.

Fyrst då si tenest som linjemann
og så alt det arbeide med å skaffe
hus og heim for seg og den store
barneflokk sin.

Det fyrste han tok till med, var
å få seg ei lita stove i den vakre
Bjørkelunden på Kile, »Olavollen«
det kalla.

Det var nok inkje noko herre-
sæte plent, ei stove og kjøken —
men det var deira.

Pengepungen var nok ikkje so
tong den gong, tia ho skreid, og
flokk blei større og han måtte få
seg større rom. So kjøpte dei »Festi-
ninga« — det var nok ikkje noko
palass nettop — men større enn
det fyrste. Hev nokon set ei norsk
festning utan stein? Der på staden
var det stein, berre plass till ei stove.
Men Askeladden såg der var jord
under steinane og so var det å få
steinen burt og garden fram.

Men bak festninga der låg lan-
det i form av lite myrkjerr, uhorve-
leg med stein og stuver. På kom-
mandoplassen sat Askeladden og såg,
drøymande . . . at burte under
bakkehallet var stoveplass . . . og
framanfor i kjerret der skulde stor-
enga ligge . . . burte i den store
steinrøysa der skulde lå stå, og
oppe i ura skulde trea plantast, der
skulde dei blørne og bere frukt till
seg og Thomine og alle borna —
eit godeple, ja det skulde dei vel-
signa borni få . . .

Sliik såg han det frå kommando-
plassen sin, medan andre såg berre
ei villmark. Villmarka blei han s,
stein måtte sprenges, veiter gravast,
bongar murast, stuver brytast, veg
byggjast, fjell sprengest.

bare den røde farven på hundre-
kronen! . . . Da hun får mælet igjen,
sier hun fast og rolig til faren som
står tett ved: *De to toddyene var
altså nok allikevel, da!* . . .

Veg blei der, køyrende veg, kvar
tome av jord blei dyrka — ein blø-
mande hage. — Under bakken rei-
ste seg eit drustelegt hus . . . midt
mot sola, med store glas, med den
herlegaste utsyn . . . utyver Kilegar-
den og den speglende fjorden. No
hadde han god plass till den store
flokk sin.

Ein skulde tru at Simon hadde
fengje nok av slitet med stuver og
stein . . . men nei . . . Ute i enden
av den lange Kile-grenda der var
det jord å få kjøpt, og han fær seg
talk i fleire mål. Trass alder og år,
slit og strev, er arbeidshugen like
sterk, viljen like rak . . . kjærleiken
og hugen till å grave i den norske
jord like brennande . . . Han bryter
stuver og stein på nytt, snur dei
seige myrtovene, reinsker dei bratte
bakkene, så no er det meste blitt
åker og eng . . . berre noko lite er
att av den fyrre villmarka.

Når du no stend på den høge
bakken i den gamle nedlagde vegen
. . . så tak hatten av deg for den
rudningsmann der hev lagt dette
stykkje under kultur . . . som hev
makta å snu dei seige torver, og få
op dei mange stuver og steiner.

Mykje sveitte hev runne og mang
ei verkestund hev nok den seige
ryggen måtte få yr wollarne og
murane blei det ei idag . . . då
han låut gå frå arbeidsplassen sin.

Av gutane sine hev han havt ei
god hjelp, men tyngste taket . . . det
er hans. Me stend idag i undring
for det den småvaksne nordlands-
guten makta å gjere ut av dei
ugjestmilde teigene han fekk av den
sørlandske grøerike jord . . . Han
var ein av det rette slaget av nord-
menn som rydder vårt herlege land.

Simon spurde ikkje om arbeidet
lønste seg. Hovudsaka var: kan eg
få landet og den vesle jordflekken
eg hev fenge å styre med, vakrare
ved å arbeide med den? Såg han
det, ja so tok han iveg med spade
og spett. Minebor, feisel og dyna-
mitt var hans trugne vener. Stei-
none spratt, sveiten draup, molla og
harde blei hans hender, men vakrare
blei hans heim deroppe i solbakken
omkransa av skog og vatn. »Løvl«. Det
smiler og speglar seg i Otra's
klare vatn . . . lysande mot deg når
du kjem till den vakre Kile-garden.

Laurdag 9. juni blei han jord-
fest på Hægelands vakre kyrkje-
gard. Soli stod høgt på den klare
himmel.

Den gamle kyrkjeklokka kalla
han inn till kvila. Det var som alt
fagert vilde kapest om å vise han
den siste ære.

Alldrå hev eg vore ved ei grav-
ferd ved Hægeland kyrkje der sam-
spelet i harmonisk venleik kom sliik
fram som den juniidagen. Klengen
frå den gamle klokka, prestens tale,
den store syrgjande flokken hans,
den vene bygda med vatnet som ein
glimestein i alle venleik, fugleson-
gen og gauken der slo akkord till
det heile. Ei venare gravferd, ein-

Karl Weber 60 år.

I.E.A.V.s president, byråchef *Karl Weber*, fyller 60 år den 29. desember. Han er født i St. Gallen i 1874.

Det er 10 år siden jeg første gang møtte *Karl Weber* og jeg regner den dag som en av de mest betydningfulle i mitt liv. Gjennom disse ti år har jeg i ham lært å kjenne et av de beste mennesker som lever. Selvsagt er mitt syn på *Weber* sterkt preget av subjektivitet, men den har den fordel at den er *almen og sann*.

Det er sagt at der hverken finnes eller noensinne vil komme til å fremstå et virkelig *internasjonalt* menneske.

Det er mulig at dette er riktig, men jeg vet iallfall ingen som kommer nærmere en slik betegnelse enn *Weber*. Og er den opfatning riktig at større *internasjonal* forståelse henger sammen med vendsettelse av det *nasjonale* — ens eget lands kultur — så er nettop *Weber* beviset på riktigheten av denne hypotese. Den som har hatt den glede å reise sammen med *Weber* i hans eget land vil ha merket hvor varmt hans hjerte slår for sitt eget folk og land.

Det er enda for tidlig å komme nærmere inn på *Webers* innsats i avholdsarbeidet. Han står som bekjent midt oppe i kampen og har sikkert ikke tenkt å gi op på mange år enda.

Det han har utnøttet er jo så stort og omfattende, så det vil være uråd å behandle allt i en avisartikkel. Hans arbeide for å skape et virkelig *internasjonalt* Jernbane-Avholdsforbund er så overveldende at man vanskelig kan tenke sig en

feld og still, er det sjeldan nokon kan få . . .

Eit arbeidsliv i ærleg tru til høgare å nå, fekk her si avslutning i eit harmonisk samspel.

Takk for alt.

Hjulet.

Av INGVAR DILLAN.

Du rullande hjul,
du tenars tenar
— til framgang førande;
på dirrande stenger av stål
hastar du fram.

Vogner med gods og gull
og menneskjeliv
du ber gjennom dal, over fjell
til heim og hamn.

Di form til tenande evne
du fekk i ein dâp av eld
— skapt av glødande malm.
Eitt millom tusen andre
i tagalle tenarflokk
med kraft og slaggrein malm.

Dagar og netter,
år etter år,
aldri kvilande
kring du går.

Med eller mot
— fram må det gå.
Endestasjonen,
den må du nå.

Med eller mot
— ein tenar må tena.
Og fram rullar hjulet
på stålsterke skjena.

Gong imillom kjem mannen med
hamaren,
slær eit slag og prøver din styrke.

Er du den same med heilrend klang,
hald fram i ditt yrke
og gå din gang.

Er du utan lyte og fri for brest,
så før du vårt folk til arbeid og fest.

Så samlar vi Noreg enno ein gong,
så samlar vi folket i sol og i song.
Vårt fâg med dei tusen av rullande
hjul,
det har ein stasjon heiter folkefridom.
Dit skal vi vinne og dit skal det gå
og fram skal vel toget vårt eingong
nå. —

Men du som vil framgang
ver du som hjulet
ein tenars tenar
— du som vil fridom for folket.
Før du dei store ândsverdiar
ut over landet — til heim og hamn.
Om millom mange
ukjent du lever
— millom dei tusen
ukjent du strever,
unemnt med namn.
Ver du eit berande hjul under toget,
framgangstoget til folkefridom.

Då veks det, vårt folk i sol og i dag
til tryggare livsens kâr.
Det veks med vårt arbeid i lyd og
i lag,
det veks ifrå år og til år.

mer glødende tro på selve ideens
berettigelse.

Hvor mange tusen kroner han har ofret på dette arbeide, vet han vel ikke selv engang og spør vel heller aldri om det, men kunde tallet legges frem, vilde noen og hver komme til å gape av forundring. — Av de nasjonale forbund han har vært med å reise i de år han har vært president i I.E.A.V., skal jeg hev nevne: det tsjekkiske, polske, ungarske, jugoslaviske, lettiske og estniske.

For tiden er det Spania han arbeider med og hvis det blir såpas opphold mellom revolusjonene dernede, at han får tid til å reise dit, så kan vi være sikker på at han greier det. Jeg har mange ganger hatt anledning til å beundre *Webers* talent som møteadministrator. Han vet alltid å finne de rette ord i enhver situasjon og utløse en befriende følelse når gemyttene fra de forskjellige land viser deres nasjonale feil og instinkter. Hans evne til å improvisere er så utviklet at han simpelthen under hvilken som helst situasjon kan si de riktige ord. —

Hvilket strålende menneske han er, kommer vel aller best til syne under arbeidet i hans eget land når det gjelder å redde drankeres hjem,

og dem selv. Der er mangfoldige hjem i Schweiz som hver dag sender *Weber* en vennlig tanke for hvad han har gjort for dem og deres forsørgere. — Ja, slik kunde jeg fortelle både vel og lenge, men da jeg synes jeg ser *Webers* skarpe blikk bak lorgnetten, fordi jeg skrinner så meget om ham, får jeg slutte her med de beste gratulasjoner og i inderligste takk. Og jeg vet at jeg har alle våre medlemmer med mig i dette.

Fridtjof Nordberg.

EN RIKTIG GOD JUL
OG ET VELSIGNET NYTT ÅR!

ønskes alle N.J.A.-medlemmer.

Forbundsstyret.

EN GOD JUL
OG ET GODT NYTT ÅR

ønskes annonsører, medarbeidere og lesere.

Redaktøren. Ekspeditøren.

Hvorledes skal vi vinne nye medlemmer?

Det aller beste tror jeg er ved personlig påvirkning. Vi må tale om N.J.A. til våre venner og kjenninger. Der er mange av våre kolleger som vi kunde få som medlemmer, bare vi henvendte oss til dem.

Det gjelder særlig måteholdsfolk som nok har sympati for vår sak, men av en viss treghet ikke får fremferd til å melde sig inn.

Det er riktignok så at jo eldre avholdsmann en er, blir det derfor vanskeligere å vinne nye medlemmer. — Ens omgangskrets består vesentlig av avholdsfolk, og selve den ting at en kommer op i årene, gjør at en ikke så lett henvender sig til mennesker man ikke kjenner noe større til.

Unge folk hverves også almindelig lettest av ungdom.

Men man bør ikke være altfor engstelig for å henvende sig til dem som man kan håpe å vinne og som kan hjelpe oss i vårt arbeide.

Avdelinger kan også søke planmessig å anspore sine medlemmer til å vinne nye tilhengere.

De såkalt åpne møter har etter min mening vesentlig sin betydning derved at avd.s egne medlemmer får sine bekjente til å overvære møtet.

Der holdes da et foredrag, gjøres en festlig tilstelning, og medlemmene snakker da til sine bekjente om de skulde tenke på å gå inn i N.J.A.

Avd. kan også til et foredrag eller en diskusjon innby folk av de forskjellige grader innen jernbanen og så søke avholdstanken belest nettop med hensyn til stand og stilling.

Ved slike anledninger kan man også utdele et litet skrift om N.J.A.s arbeide.

Hvis avd. senere skriver til de innbudne og ber dem meddele sine inntrykk, kunde enkelte kanskje vinnes.

Undertiden kan det være praktisk å beslutte at i løpet av en bestemt tid, men ikke for lang tid, f. eks. en måned, skal hvert medlem henvende sig til en utenforstående med forslag om å tegne sig som medlem.

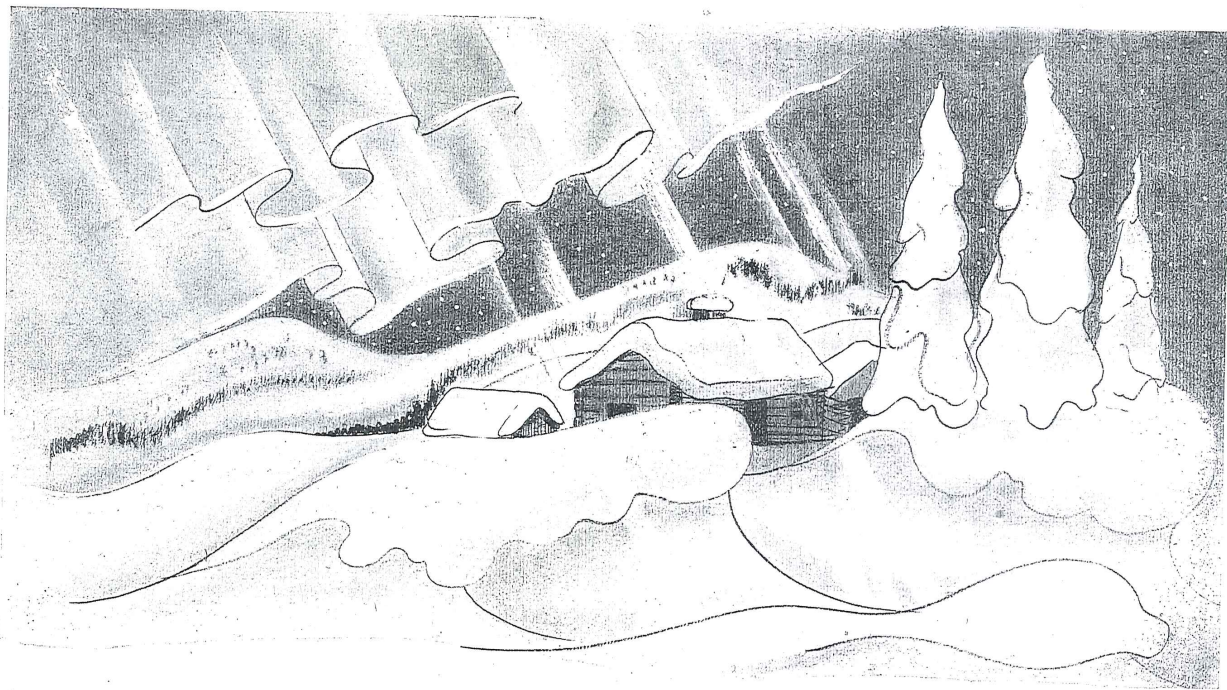
På et eller to bestemte møter måtte enhver da redegjøre for de svar han hadde fått.

Enkelte har også innen sin bekjentskapskrets en eller annen som utvilsomt har synlig skade av drikken og som derfor burde reddes inn i N.J.A.

Der kreves da den største takt for å få vedkommende til å bli avholdsmann, men i mange tilfelle lykkes det. Vedkommende har kanskje ventet på å få en liten oppmuntning.

E. J. Pedersen.

BENYTT DE FIRMAER SOM
AVERTERER I VART BLAD!
LES ANNONSENE!

FORSENT

Av WILLIAM LYGGEN

Sivert kunde ikke minnes sin far, da faren blev på sjøen en stormfull høstdag, han som rokar hadde satt losen ombord i en stor dampbåt — langt ute på havet. Det var derfor moren som med meget slit og strev måtte fostre Sivert frem. — Det så svært tungt ut til å begynne med. Ja, en tid var hun i tvil om hun skulde henvende sig til fattiggassen. Det var en tung vei å gå og særlig når det var naboen som var fattigstyrets formann. Han likte hun ikke. Hun vilde heller lide nød. — Men så en dag kom hun »Tatle-Maria» og gav henne et godt kjerringråd: »Du sko' begynne å bake, Lisbet, visst sko' du d' ja — bake . . . flatbrød . . . kråkekake og poteteskeke . . . visst sko' du d' ja, Lisbet. Du kan selge og sende te' by'n . . . og elles kan du gå rundt i bygden som bakekåna — ja ja, visst sko' du d' ja. Redskap ska' du få av meg te' å begynne me' . . . visst ska' du d' få, ja . . . Og han Sivert kan jo gå rundt med det du skal selge, visst kan han d' ja . . .

Kort tid etter ryktes det rundt i bygden, at nu var Lisbet blitt bakekåna. Det gikk bra . . . det var så forunderlig med den bakningen, det blev alltid mat av det, selv om ikke fortjenesten alltid var så stor. Og så var der så mange som hadde bruk for henne til helgehøitidene og forskjellige anledninger . . . Det vant alltid noe ekstra, og Lisbet syntes det gikk bra og begynte å se lyst på livet. Med Sivert gikk det også bra, og hun hadde megen hjelp av ham. Og tiden gikk . . . Men akkurat like etter at Sivert var blitt konfirmert, var det likesom han gled

mer og mer fra mor sin. Noen videre hjelp fikk hun ikke lenger . . . Lenge trodde hun at han vilde forsøke å få sig noe arbeide. Men nei, han søkte dårlig kameratskap, kom senere og senere hjem om natten og når moren påtalte dette, blev han uforskammet og gav stygge svar fra sig. Mer enn en natt gråt Lisbet over sønnen sin. Mer enn en gang bad hun Sivert snu om og tenke på fremtiden. Men intet hjelp. I bygden snakket man ofte om Sivert, og var noe galt hendt, så var det sikkert at Sivert hadde vært med på det. Lensmannen kom ofte til huset og skulde ha fatt på Sivert. Moren bad og gråt for ham. Og det hendte av og til at Sivert måtte vandre i fengsel. Men hver gang han kom ut og Lisbet snakket pent til ham og bad ham ta sig skikkelig frem her i livet, skjeldte han bare moren ut og tok fatt igjen med drikk og dårlig omgang — natterangiing med skråll og skrik var Siverts sikre program. Og moren gråt og bad, men svarene blev verre og verre. Og når hun sa, at hun vilde snakke med presten om ham, truet han mor sin med knyttneven . . .

På denne måte gikk det i flere år. Endelig blev forholdene så umulige for ham i bygden at han drog til sjøs.

Så satt Sivert ombord i en stor dampbåt og sang: »Vi seiler for velstand og lykke. Men livet om-

bord gikk ikke fullt så lettvtint som hjemme hos mor. — Det varte ikke lenge før Sivert kom i klammeri og fikk dugelig juling av matrosene . . . Det blev tunge dager ombord og i Hull rømte han fra båten, men fikk straks etter hyre med et motorskib for Amerika. I New York blev han arrestert for fyll og gateuorden. — Hjem til sin mor skrev Sivert aldri. Og det gikk mange år uten at noen visste hvor Sivert befant sig. Lisbet stakkar, hadde forlengst gitt op å vente på brev fra ham . . .

Det var ombord i fullriggeren »Linea» av Helsingfors at Sivert fikk en snert av feber for første gang. Det var almindelig en 3 måneders tur mellom Amerika og Australia med et slikt fartøi. Sivert blev liggende tilkøis hele den siste måned og når de ankom til Melbourne, var han for svak til å gå i land der.

Det var forunderlig med den sykdommen. Det var likesom tankene kom til ro og vendte sig mot nord til moren. — Ja, han hadde døiet meget siden han drog hjemmefra — sukket han. Undres på om mor tror jeg lever? — Å du, å du, hvor meget han hadde å takke mor for. Han bestemte sig under sykdommen å ta en tur til med »Linea». Nu skulde den til Finland med korn og ull — så skulde den ned til Australia igjen — for atter å seile op til Finland igjen, — og da vilde han mønstre

av. Det blev lenge å være i sjøen på vei til Helsingfors, næsten 4 md. Men når de var i Nordsjøen og passerte det sydlige Norge, grep lengselen ham voldsomt. Det var så selvsomt å se konturene av dette vidunderland med de drømmende solskinsstrander. Perlenes perle fra skaperens hånd. Dette land som med sine fjell går himlen til møte. Dette land med snøfjell og skimmende topper — med blomsterfylte, leende daler, — med skummende elver og brusende fossefall. Dette land med midnattssol og saganattens fagreste minner. Da lengtet han til mor . . . til heimen derinne, og lovet bod og bedring. Men først vilde han ta en Australia-tur til for å tjene sig og endel penger. På siste tur op fra Melbourne kjøpte han silketøi og kåpetøi til moren. Han skulde nok ikke komme tomhendt heim . . . Mor skulde nok få se at han hadde tenkt på henne. Hun skulde slippe å ha noen sorg mere av ham nu. — Allt skulde leges og hun skulde kun få glede av ham på sine gamle dager.

Det var en vakker høstdag at Sivert kom med lokalbåten til sitt hjemsted. Det var ingen av bygdens folk som kjente Sivert, når han gikk iland med sin store håndkuffert. De mange år hadde forandret hans utseende . . . Nu gikk han tankefull mot det lille hvitmalte hus. Til heimen . . . til mor. Det var ikke fritt for at gråten vil ta denne kraftige mann når han kom nærmere heimen. Lenge blev han stående i bislaget før han tok fatt i dørhanken. Endelig lukket han op og trådte inn. Men

Gatescene i Sarajevo.

hvor ukjennelig alt var! En kvinne kom forskrekket frem og blev stående og gape på ham. »Go' kveld, det er Sivert Hansen . . . Er mor inne?« — »Mor?« — »Ja, Lisbet . . .« »Lisbet? Å! Lisbet Hansens, stønnet hun' og spilte op øinene. »Nei, Lisbet bor ikke her mere . . . hun døde for 3 år siden.« — »Er mor død?« mumlet Sivert og satte kufferten fra sig. »Ja så, ja så . . .« Lenge blev han stående og se ned i gulvet. Endelig tok han sig sammen og spurte om han kunde få se inn i stuen — der mor alltid satt og ventet på ham. — Jo, værsgod . . . der lå visst brev hos lensmannen ang. huset o.s.v., mumlet kvinnen og gikk føre inn.

Det var mange tanker og minner som for gjennom Sivert det øieblikket han satt i stuen. — Om det var hun som eide huset her nu? — Nei, det var kommunen som hadde gitt henne tillatelse til å få bo her. — Ja, så? — Ja, hun hadde ikke utkomme; men nu skal vel De bo her? — Nei, sukket Sivert. De må vel bo her for mig. Jeg har ingen glede av å være her . . . Alt er for sent nu . . . Vil De ta inn den kufferten som står ute i gangen? Hun gikk efter den.

Sivert så sig om . . . »Ja så, mor! Jeg skulde ikke få glede dig og møte dig mere«, stønnet han . . .

Kvinnen satte kufferten foran benene hans. Sivert åpnet den og tok frem silketøiet og kåpetøiet. — »Vær så god«, sa han, »dette her skulde mor hatt . . . men nu kan De ta det. Og De må vel bo her så lenge De har lyst. Jeg fikk ikke den store glede her i livet . . . å glede min mor . . . Jeg kom for sent . . .« »Takk . . . takk . . .«

Så tok Sivert kufferten og gikk med tunge skritt ut . . . Hvor Sivert blev av, fikk ingen vite. Kanskje seiler han der ute på de store verdenshav under den veldige, stjerneklare himmelhimmel, hvor han tenker på sin mor, på nattevakten. Kanskje han går i en eller annen verdensby, ensom og rastløs . . . med tankene vendt mot nord . . . Kanskje han som far sin blev derute på det veldige blå havet, som hemmelig gjemmer så mangen av livets skjebner . . .

Allah er stor!

Inntrykk fra Sarajevo.

Mer enn én gang på min reise gjennom Jugoslavia har jeg sagt til mig selv: Dette er det vakreste jeg har sett. Og likeså sikkert har jeg måttet ta i mig igjen disse utrop for nye bilder, det ene skjønnere enn det annet avløser hverandre efter som reisedagene går.

. . . Når jeg nu skrangler på den smalsporede bane op til Sarajevo, forsøker jeg å samle de forskjellige inntrykk til noe helt — til en viss orden hvor de får den plass de fortjener. Jeg ser for mig Split ved Adriaterhavet med den henrivende palmebevoksede strandpromenade og ruinene fra Deokletsians pallas, og jeg gjenoplever båtturen Split—Dubrovnik, forbi idylliske øier som dypper dovent i Adriaterhavets blanke, blå vannspeil. Men kanskje er det Dubrovnik som har gjort det sterkeste inntrykk? Et så praktfullt måneskinn har jeg ihvertfall aldri sett som der. Mangen stjerneklar februarnatt har jeg vært betatt av det fantastisk vakre måneskinn over Dovrefjell, men her nede i Dubrovnik er det dog enda mer fantastisk — helt utrolig. Den hvite, gamle byen opover fjellskråningen, den gamle bymur med de mange rare tårn, palmer, blomster, ville kaktus, havet stille, blankt, uendelig, og over det hele Sydens mørke himmel med månen midt i firmamentet — virkningen av dette sammensatte bildet bringer næsten gråten frem på en nordbo. Om det så er tangoen fra badehotellenes restauranter, formår den ikke å gjøre noe skår i gleden, heller ikke de mørkeblå og varmblodige par som vugger sig i dens glidende rytme. Det er sikkert det siste som får dem til å lukke øinene og blodet til å banke hett og voldsomt i årene, og ikke omgivelsene. La gå at ikke alt er som det skal være — Syden er nu engang Syden — skjønnhet og brutalitet side om side, to ting som gjerne hører sammen. Og derfor skyver jeg vekk det ubehagelige og nedstemmende så godt jeg kan. Jeg skal forskåne både leserne og mig selv fra å komme nærmere inn på hvad jeg har sett av behandling av dyr her nede. En forsendelse av fjærkre i ilgodsekspedisjonen i Zagreb er en av de ting man gjerne vil glemme, men aldri kan.

Og når nu toget efter 12 timers kjøring ruller inn på stasjonen i Sarajevo tidlig om morgenen, så bestemmer jeg mig for å møte inntrykkene med det mest påtatte fleg-

ma jeg kan prestere. Altså ikke noen sentimentalitet som bare bringer humøret nedover.

Sarajevo! — et vakkert navn — fremmed og allikevel kjent. Før for 20 år siden var det vel ikke mange utenfor Bosnien som visste noe større om denne merkelige by. Men siden kan den såvisst ikke klage over uopmerksomhet — det sørget gymnasiasten Princip for — Princip — Sarajevo—1914 — er verdenshistorie i tre ord. Hvad er så naturligere enn å styrte like til åstedet for mordet som gav foranledning til verdenskrigen, hvor altså den østerrikske erkehertug Franz Ferdinand og hans morganatiske gemalinde blev drept. Og i løpet av noen minutter står jeg der. Er det slik det ser ut? Et ganske almindelig, kjedelig gatehjørne og en liten bro. — Trafikkonstabelen med den flotte uniformen og de hvite hansker har jeg mistenkt for å være plassert her for å gi opplysninger til nysgjerrige turister, for trafikken er ikke større enn i Kirkegaten i Levanger, så den nærmest burde regulere sig selv. . . Her var det altså! . . . Opriktig talt, jeg føler en viss skuffelse . . . hadde likesom tenkt mig det hele anderledes, uten noe bestemt . . . men i all fall ikke så helt igjennem småbymessig. Trafikkonstabelen henvender sig uten videre til mig på tysk og innvier mig i dramaets enkeltheter i korte, knappe setninger.

Hertugparet kom kjørende fra Rådhuset opover denne gate . . . han slår teatralisk ut med den behandskede hånd mot gaten langs elven . . . Og her stod Princip og . . . Det siste navn får jeg ikke tak i, og det er dessuten helt nytt for mig at der

Tyrker med fez på hodet.

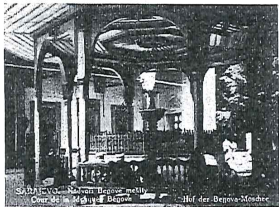
Fra basarene i Sarajevo.

var to mann om selve handlingen. Han gjentar navnet: typograf Nedeljkos Gabrinovic, det var han som kastet den første bombe, men som ikke eksploderte, hvorefter Princip slynget sin, og virkingen kjenner vi . . . Ja, den kjenner vi både i snever betydning og i videre . . .

Til minne om begivenheten, fortsetter han, er denne plate med innskrifsjon opsatt. Han peker på den ene husveggen, hvor en ganske almindelig plate er innfelt i murpusen. Dermed har han avlevret sin lekse for denne gang. For egen regning kan jeg tilføie at den lille broen ved samme hjørne heter Principbroen, »til minne om begivenheten«, og at de to utøvere blev dømt til 20 års fengsel, da dødsstraff ikke kunde anvendes på grunn av deres alder. Princip døde i fengslet i 1918 — 23 år gammel.

Men det vil være blodig urett mot Sarajevo å gi inntrykk av at begivenheten fra 1914 er dens eneste turistattraksjon. Med det samme man setter sine ben utenfor jernbanestasjonen møter man et gateliv så langt anderledes enn ellers i Europa, så fremmedartet og malerisk som det utfolder sig. Her har vi de gamle tyrkere lys levende, med fez og sid bukserumpe og masser av tid. Ja, Allah er ikke alene stor, men også god, som vet at muselmennene ikke skal slite sig ut med mas og jag som de kristne hunder — de vantro. Og her kommer de ridende, stolte og alvorlige, inn til byen med grønnsaker, frukt o. l., nu som på profetens tid — den store Muhamed. — Til ære for Allah og til glede for profeten har muselmennene gjennom de hundreder av år vært tro mot koranens påbud om å holde kvinnen nede sammen med de andre lastedyr. På eslet, med de tynne ben, troner derfor husfaren i ophøiet uberørt ro, mens hans kone eller koner trasker efter med en kjempebør på ryggen.

Overalt møter jeg kvinner med slør . . . noen fattig klædd og noen rikt og flott . . . altså fattigdom og rikdom her som andre steder. Noen driver gatelang parvis eller flere i følge i ivrig samtale og lar tiden gå, man er ute i et eller annet ærend. Ingen har det travelt — det er et felles trekk utenom sløret . . .

Forgården til en moské.
Muselmennene vasker benene før de går inn i helligdommen.

Gjennom en ung jernbanemann, Danilo Dobrodalac, i Beograd, har jeg fått en fører som skal rettlede mig i denne merkelige by. Han er selv jernbanemann og dertil muselmann (muhamedaner), hvad der på en måte forhøier interessen, og sammen med denne sympatiske kollega beser jeg så byen. Han forteller mig at over halvparten av byens befolkning er muhamedanere, og er tilsvarende representert i bystyret. På mitt spørsmål om det enda er almindelig at muhamedaneren offisielt har flere koner, svarer han at dette nærmest er et økonomisk spørsmål.

— Folk har så lite penger nu på grunn av krisen . . har dere krise hos dere også? . . På tonefallet er det lett å høre at dette med bare én kone er en av krisens skyggesider.

Jeg er på nippen til å svare at det må vel regnes til dens gode side — sikkert også dens eneste — etter vesteuropeisk syn. Men for ikke å såre ham selv og Allah, tier jeg stille . .

Men jeg må innrømme at krisen favner vidt, fra smørriblanding i margarinen hos oss til konespørsmålet hos muhamedanerne . .

Det har alltid bydd mig imot å spørre utenlandske kolleger hvor meget de tjener. Så også nu når jeg står overfor denne fremmedartede kollega; men ved en behendig utnyttelse av emnet krise—kone, får jeg ut av ham at han tjener 1000 dinar (ca. 90 kroner) i måneden, og det er såvidt jeg oppfattet en almindelig lønnsats her nede for mange av personalet. Og med en slik lønn kan vel ikke selve Allah forlange at en muselmann skal forsørge flere koner. Hvilken stilling muhamedanismen inntar i denne del av Jugoslavia trer tydelig frem i den mengde av moskeer som overalt er sterkt synlig, med den høje, slanke minaret som peker op mot himmelen og Allah. Høit oppe på minareten er anbragt en slags altan, hvorfra presten på bestemte tider oppfordrer de troende til bønn. Det er ganske eien-dommeligg å se hvordan muselman-nen kaster sig ned med hodet vendt mot Mekka — profetens fødested —

når den monotone oppfordring fra minareten lyder utover.

Inne i selve moskeen eller i for-gården, hvor de troende vasker sine føer før de går inn i moskeen, kommer bare mennene. Derfor står kvinnene rundt muren og kikker inn i helligdommen og må nøie sig med det, eftersom kvinnen ingen sjel har og kan således heller ikke komme inn i paradiset etter døden. Islam er en religion for bare mannfolk i mer enn én betydning.

Min muhamedanske kollega og jeg kommer akkurat i rette øieblikk til Begova-moskeen hvor en begravelse skal foregå, og jeg får således se hvordan en slik høitidelighet finner sted. Min kollega forteller at det er to unge menn som er drept ved automobilulykke igår og skal altså allerede idag begraves. Fremfor moskeen i en lang søilegang langs bygningens hele bredde står de to kister — uten blomster og uten noen som helst pynt, svartmalt og simpelt forarbeidet. Rundt omkring og i helle søilegangens lengde ligger menigheten på kne og bøier sig gjentagne ganger mot gulvet så pannen berører stenhellene.

Alle mumler noe — det høres som en gurgling . . og stadig bøier de overkroppen mot gulvet, op og ned. Ingen sang og ingen preken og uten noe av høitid, slik som vi forbinder med dette ord. Opriktig talt, jeg synes det hele er kjedelig, og jeg griper mig i å si mig selv: Dette er da en trist begravelse. Men så skjer der noe. Kisten skal bæres bort til kirkegården, og da blir de liv! Hele den knelende menighet kommer på benene, og der blir et surr og et mas uten like. Min kollega hvisker mig i øret at etter Koranen skal hele menigheten bære de døde til graven. Derfor blir kisten hufset op og ned, fra skulder til skulder, og på denne urolige måte ekspederes en muselmann over i den annen verden. Selv ikke ved en slik anledning er kvinner til stede, ikke f. eks. moren, konen eller noen av avdødes nærmeste.

Har han noen, må de som sedvanlig stå utenfor muren . . Det er ikke min mening å harselere Islam, fordi om jeg er kommet i skade for å bruke en litt uærbødig tone om denne verdenslære. Jeg vet meget

godt hvad Islams arkitekter har skapt av skjønne gudshus, så der må vel være noe i den religionen som har inspirert dem, noe som peker utover hvad en stakkars vantro oppfatter med sine naive øine.

Men la oss fortsette videre til basarene — torvet — hvor det er mer interessant og langt fra så drepende kjedelig. Nei, det er nettop det som det ikke er, for maken til torvliv ser man ikke hver dag. Naturligvis er det et skiddent hull, og behandlingen av det vi vanligvis betegner som fødevarer, er slik at hårene vilde reise sig på en norsk stadsfysikus om vi overførte noe lignende hjemme. Men en turist er jo ikke kommet for å kjøpe matvarer, og derfor overlater vi mer enn gjerne det hele til spyfluene, hvis sterke blålige glans slett ikke er så ueffen mot en bakgrunn av blodig oksekjøtt. Og livet gjennom de trange passasjer bølger frem og tilbake av kjøpelystne og nysgjerrige . . kanskje mest det siste. — En infernalsk lukt av svette fra dyr og menneskes blander sig med aromaen fra de utstilte delikatesser, så det går en kaldt ned gjennom ryggen, på tross av de tredve grader i skyggen . .

— Skal det være et ekte tyrkisk teppe, min herre, eller et sjeldent halssmykke av de edleste stener, bare 100 dinar, min herre . . eller se her, har De sett så nydelige øreringer — rent gull — tyrkisk arbeide, maken fins ikke under Allahs glødende sol! . .

Jeg er kommet bort i den del av basarene hvor turistene har lett for å lette sine lommer, og min kollega oversetter for mig de forskjellige utrop som er en blanding av serbisk, tyrkisk, fransk og engelsk og kanskje enda mer. En dame har festet sig ved øreringer som lyster praktfullt i solen. — Gjør det ondt å sette dem gjennom øret? spør hun forsiktig. Selgeren himler og bedyrer ved profeten at det nærmest er en fornøielse, og for riktig å vise hvor langt hans omsorg for sine kunder går, føier han til sin lange talestrøm et lite men: Madame må i det første år ikke få barn! Ser man det! . . Jeg skylder å oplyse, at handelen ikke gikk i orden, hvad det nu kom av . .

Princip-broen.
På hjørnet til høire fant mordet sted.

Selv om livet i basarene er aldri så interessant og forsåvidt også lærerrikt, så vil lukten, støvet og varmen tvinge en ut . . iallfall til en utluftning, om ikke annet. Derfor ar jeg med takk mot min kollegas invitasjon til en kopp tyrkisk kaffe med ditto cigarett på et sted i en passende avstand fra basarene.

Mens vi sitter og nyter denne søte, svarte gudedrikk, går solen ned i fjellene, og bønnetimen er inne. Fra de mangfoldige minareter kommer i ett nu prestene frem på altanen og minner de troende om deres plikter. Her er ingen skumringstime som i Norden, dagen dør ikke langsomt som der . . en heftig, kort kamp og mørket har overtaket . . mørket og stillheten . . Jeg ser bort på min muhamedanske kollega, men jeg tar øinene fort til mig igjen. I et lite, kort sekund har jeg sett inn i en muselmanns brennende øine og lest en verdenslæres besettende suggestion når profetens time er inne. Og samtidig forstår jeg bedre det som før syntes mig fjernt og fremmed, at Allah er stor . . også for en jernbanemann . .

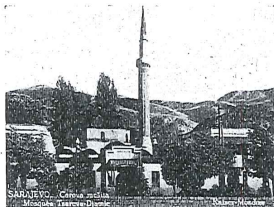
Fridtjof Nordberg.

En original.

Det svenske Hälsovännan forteller om en original, Emanuel Johansson i Mosterud, Stafnäs, som nylig er død 53 år gammel og som var vidt bekjent for sitt originale levesett og fenomenale hukommelse. Den var nærmest make-løs. Han visste f. eks. hvor mange vers det var i hver salme i salmeboken. Og spurte man hvordan det eller det verset lød, leste »Malle« det op på stående fot. Hele salmeboken og en stor del av bibelen kunde han utenad. De største regneoppgaver i hele tall løste han lettere i hodet enn andre med blyant på papir. —

Forstanden var ikke synderlig utviklet, men han kunde ikke egentlig kalles dum. Aviser og bøker interesserte han sig ikke for, men så mye mere for klær og kaffe. Av klær hadde han 50 — femti — hele dresser med bukseleier til dem alle. Strømper byttet han hver dag, men enda brukte han hvert par bare en gang om året, for 365 par lå alltid parat i full stand.

Allt dette og en mass kaffe — 30 kopper om dagen var ingen sjeldenhed — fikk han av sin lønn som tjenestegutt og enda fikk han en skilling til-overs til å sette i banken! —

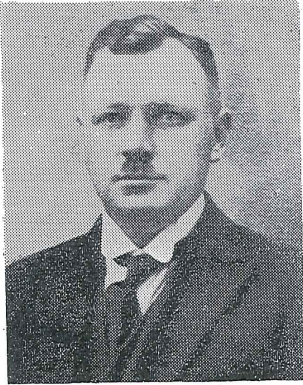
En av de mange moskeer.

En jernbanemanns hus i Sarajevo.

Gjennem Tyskland og på kryss og tvers i Schweiz.

Av stasjonsmester EINAR SÆTRE

Einar Sætre.

Som dere ser av forrige nr. av avisen, så var redaktøren av bladet og undertegnede på besøk på det Schweiziske Jernbane-Avholdsforbunds årsmøte, som blev holdt i Spiez her forleden.

Med min gode venn og tolk hr. Nordberg forlot vi Oslo den 29de august med Spiez som mål.

Om reisen Oslo--Kjøbenhavn har allerede Nordberg bl. a. fortalt at uhellet i Moss bevirket at vi kom til Kjøbenhavn med hvert vårt tog, — ganske interessant, forresten.

— Etter redaktørens anmodning skal jeg forsøke å fortelle litt om reisen gjennom Tyskland og Schweiz.

Fra Kjøbenhavn fortsatte vi igjen over de danske øer og med tyskefergen over Gedser—Warnemünde til Tyskland.

Toll- og passvisitasjon gikk raskt og greit for sig. Ingen avklædning og kroppsvistasjon som for 11 år siden, da jeg reiste der.

Vi er nu i

HITLER-RIKET

— det tredje rike — som nu alle snakker om. Hitler sier han vil løfte Tysklands folk op og ut av elendigheten. — Om det lykkes, vil tiden vise. Målet er ihvertfall der, men om måten og midlene kan det være meget å si på. Hitlers barbariske fremgangsmåte i sommer står der skrekk av som skremmer den svake. Men én ting er nu sikkert: Jeg kjemmer ikke landet igjen siden jeg reiste der i 1923. Særlig når jeg sikter til gatelivet.

Tyskland er et godt og billig land å reise i (med reisemark). Gode hoteller med kvikk og ekspedit betjening.

HAMBURG

var vårt første stoppested. Opholdet her var ikke langt, men langt nok til et besøk på Alsterkaféen og en tur til St. Pauli. Det var liv og trafikk, men den største orden hersket overalt.

Herfra drog vi fredag morgen gjennom Tysklands frodige egner.

Masser av frukt på trær. Druebergene på begge sider av jernbanen. Vi kommer til

FRANKFURT AM MAIN

— Goethes fødested — med Goethehus, Römeren eller rådhuset. Ja, det er sannelig en vakker by — vakre, gode partier — sjeldne, vakre gamle hus, — interessante romantiske gatepartier — med en masse blomster opefter veggene. Byen var vel mer enn almindelig smykket nu, for dagen efter vår avreise skulde 100.000 Hitler-Jugend under klingende spill og vaiende faner marsjere inn i den gamle by og ungdomsføreren skulde holde tale. Det var begeistring der nede. Hitler behersker alt og alle. Det 3dje rike er en realitet. —

Vi reiste derfra til

HEIDELBERG

— den gamle, skjønn studentby, bekjent fra skuespillet »Gamle Heidelberg«, den berømte borg eller slott med verdens største vinfat. Det var meget interessant å høre litt om borgens historie, — om hvorledes franskmennene har herjet og plyndret den og hvorledes forsvarsforholdene var den gang. Hemmelige underjordiske ganger, vanngraver o.s.v. — Borgen, som gir en vakker utsikt over byen og Neckardalen, var idag pyntet til høitidsfest, med hakekorsflagg og vimpler over alt. Likeledes var hele byen i festskrud. Smykket med flagg og vimpler og arestribuner. Det var forberedelsen til mottagelsen av krigsveteranene, som skulde møtes her.

Ved 3-tiden reiste vi videre til Schweiz og ankom til Spiez sent på kvelden i øsende regnvær. På plattformen møtes vi av en solstråle, idet hr. Weber tar imot oss med hjertens varme og fører oss til et deilig hotell og senere til møtelokalet, hvor vi fant oss straks tilrette og hadde en meget hyggelig aften med sang og musikk og svingom etterpå.

SPIEZ

ligger ved innsjøen Thun, omgitt av høie fjell, med vakker utsikt over sjøen. Søndag 2/9 begynte vår fellesreise — i alt 50 personer — med bergbane til toppen Niesen, 2.300 m. o. h. Her er en glimrende utsikt over fjell, daler og sjøer, og langt borte Interlaken.

(Jeg skal fatte mig i korthet, da det ellers vil bli altfor meget). —

Mandag 3/9 utflukt med Lötschbergbanen til Anserberg, hvor stasjonsmesteren spanderte te på hele selskapet. Tilbakereise over Spiez til Interlaken — et av Schweiz' mest berømte turiststeder med flotte hoteller. Så videre over Scheidegg til Jungfrauoch; 3456 m. o. h., tilbake til Wengen (hotellby). Hotellene er 6—7 etasjer høie og komfortable i alle deler med vakker utsikt. (Vi overnattet i det alkoholfrie hotell »Central«).

Tirsdag 4/9 med bane til Brienz (på reisen passerte vi en stasjon som het Keiserstad — døpt av keiser Wilhelm, fordi han her fikk låne en stol å sitte på). Og så med båt på Vierwaldstattersjø til Flüelen, forbi bl. a. minnesmerket over den store tyske dikter Schiller. Videre med bane fra Flüelen med Gothardbanen over Göschenen. Her må beundres natur og ingeniørkunst. Vi må legge merke til bl. a. en kirke som vi slynger oss om 3 ganger. — Først ser vi den høit oppe i det blå, så rett forbi den og så har vi den langt nedenunder oss. Etter denne interessante reise ankommer vi til

BELLINZONA,

og tar inn i det reserverte hotell »International«, hvor et splendid aftenbord stod og ventet oss. Nu er vi i syden og blir opvartet av sydens skjønnheter — mørkøiede kvinner med langt sort hår. Jo, det er fest — selv om en må ha tolk. Det oplyste slott tar sig godt ut mot den mørke himmel.

Onsdag 5/9 fra Bellinzona med bane til Locarno, som er bekjent fra den viktige Locarno-overenskomsten. Vi besøkte salen, hvor forhandlingene foregikk. — Klokken var stoppet i høitidsstunden. Forhandlernes navn var innrisset i klokkependelen. Meget interessant å se.

MADONNA DEL SASSO

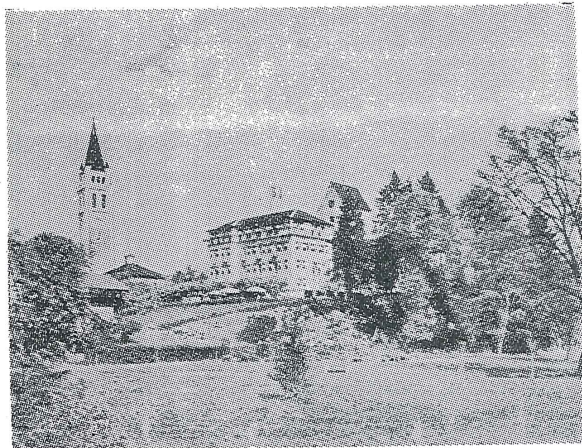
lå høit og omgitt av alle slags delikate frukttrær, såsom fiken, appelsiner, citroner, hvor mektige palmetrær slynget sig imellem. — O, du skjønn Syden. — Vi må dessverre forlate den. Tilbake med bane til Bellinzona og spiste middag der, og viderereise til Flüelen efter å ha steget av i Amsteg og besett statsbanenes kraftstasjon.

Tirsdag 6/9: Flott biltur over Klausenpass fra Flüelen til Linthal (en ubeskrivelig herlig biltur) og med bergbane til Braunwald. Glimrende utsikt. Spasertur om eftermiddagen og film efter aftens.

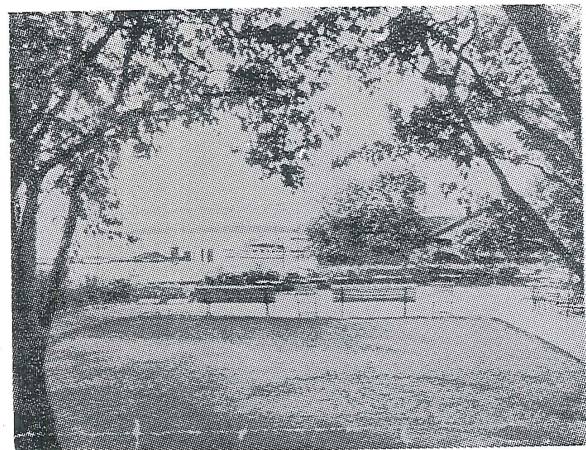
Fredag 7/9: Med bergbane ned til Linthal og videre med bane til en stasjon ved Wallensjö. Derfra med bil op på en høide hvorfra vi spasserte ned til Mühlehorn hvor en deilig lunsj ventet oss i skyggen av Sydens vakre trær. Videre derfra med bane til St. Gallen over Reineck.

Lørdag 8/9: Avreise fra St. Gallen til Bischofzell, den vakre gamle by med nydelige gatepartier. En liten visitt i den katolske kirke, hvor en herlig altertavle med gullfigurer og gullornamenter, som frydet ens øie når lyset sattes på. Her føltes trang til å bøie kne foran Herrens alter. —

Vi avla et besøk i Süsmosteriet,

Alkoholritt hotell »Volkshaus« sett fra parken.

Badeparken med utsikt over Bodensjøen.

en fabrikk som omdanner epler og annen frukt til den mest lekreste avholdsdrink. Et aktieselskap, som avholdsinteresserte bønder og gartnerne har dannet. —

Avreiste herfra med bane til Sulgen, hvor vi tok avskjed med selskapet. Det var en høytidsstund, som minnes i lange tider. Det lange samvær hadde likesom dannet oss om til en familie, skjønt der var 7 nasjoner representert.

Min gode venn og jeg fortsatte nu alene til Romanshorn. Sammen med hr. Stam m spiser vi middag i Avholdshotellet Volksheim (Folkeshjemmet) »Schloss«, som jeg skal nevne litt om. »Volksheim«, som ligger meget vakker til like nede ved Bodensjøen, er helt moderne og praktisk innredet, med et godt og prektig kjøkken, eget kjølerum med elektrisk kjøleanlegg, hvor det er så kaldt, at vanddråpen fryser til is — selv nu i sommervarmen med op til 40 graders varme i skyggen utenfor. Jeg fikk se hotellet fra kjeller til kvist, og det må sies å være et prektig hotell, med deilige senger og så komfortabelt som det overhodet kan være. Det har egen lesesal, hvor hvem som helst kan gå og lese (undtatt barn). Hotellet har en egen avdeling (anneks) for ubemidlede unge mennesker. Der får de gratis husrum. Ellers er prisen fra fr. 2,50 til 4,50 pr. rum, full pensjon fr. 7,50—9,50, alt innbefattet. Ingen drikkepenge.

Et vers av den berømte dikter Tagore var innrammet og hang i hvert værelse. Venset lyder:

Ich schlaf und traumte
das Leben wäre Freude.
Ich erwach und sah
dass Leben war Pflicht.
Ich handelte und siehe
dass Pfllicht war Freude.

Direkte oversatt:

Jeg sov og drømte
at livet var glede.
Jeg våknet og så
at livet var plikt.
Jeg handlet og ser
at plikten er glede. —

Fra Romanshorn med båt over den vakre Bodensjø til Lindau og videre til München.

Søndag 9/9 var vi i München. Det er en storslagen by. Vi besøkte krigsmuseet, Englischer Garten, og påhørte klokkespillet i kirkens tårn m. m. Ja, vi var nu kommet tilbake til Hitlerlandet. Her var brunskjorter og hakekors over alt, fra den minste til den største by.

Vi reiser herfra over Nürnberg, hvor vi hadde tenkt å gjøre et opphold, men på grunn av den store tilstrømning i anledning Hitler-mønstringen, anså vi det klokkest å dra videre til Berlin.

Det var ubeskrivelig hvorledes gater og bygninger var smykket i anledningen. Ja til og med lokomotivene var dekorert med hakekors med mere.

Vi var i Berlin den 11/9 og gjorde endel innkjøp og reiste derfra den 12. over Gedsen—Warnemünde—Kjøbenhavn. — Ved å skille oss pent av med tollvisitasjonen ankom

Behandling av drikkfeldige ved de schweiziske forbundsbaner.

Av byråchef Karl Weber, Zürich.

Utdrag av foredrag holdt på N.J.A.s landsmøte i Halden.

Da vårt schweiziske Jernbaneligheten, såvel som den vel forståtte Avholdsforbund blev stiftet i 1902 interesse for personalets og dets under påtrykk av de slemme følger av drikketilbøieligheten blandt jernbanemennene og begynte siit opplysningsarbeide, stillet jernbaneledelsen sig ikke akkurat avvisende, men noen nevneverdig understøttelse var der ikke tale om. Denne kjølige, avventende holdning har i årenes løp forandret sig fullstendig. For det første har direksjonen for Rha-tische-Bahn (en smalsporet bane på 300 km. driftslengde) vist sin interesse for forbundets arbeide og den har understøttet det økonomisk.

I forbindelse med banens 25 års jubileum, opprettet direksjonen et fond på 10 000 francs til fordel for oss. —

De schweiziske forbundsbaner hadde tidligere ingen lægestilling ved banene. Da den blev opprettet i 1917, satte vi oss i forbindelse med den nye overløge, hr. dr. Michalski og henstillet til ham å ta stilling til alkoholspørsmålet, hvilket han også gjorde på en for oss helt ut tilfredsstillende måte. Han behersket dette spørsmål også helt; dessverre var han ikke avholdsmann, men da han led av et hjerteonde, avstod han etterhvert fra enhver bruk av alkohol. Da dette hjerteonde sluttet hans liv, blev en avholdsmann, hr. dr. Schönholzer hans etterfølger, og ham kan vi i hovedsaken takke for at jernbaneledelsen med de i det almindelige tjenestereglement nr. 10 av 5. februar 1926 opstillede retningslinjer for bekjempelsen av alkoholmisbruk. Disse retningslinjer tilfredsstiller oss avholdsfolk ikke helt, men under den sterke motstand fra personalet mot enhver skarpere forholdsregel mot drikketilbøielighetene måtte man foreløbig være tilfreds med jernbaneledelsens stillingtagen.

Generaldireksjonen for de schweiziske forbundsbaner begrunnet forandringen med at trafikksikkerheten — det store ansvar overfor offent-

vi med en mengde oplevelser til den 13/9.

I sannhet var dette en minneverdig tur, som sent eller aldri vil glemmes. En hjertelig takk til hr. Weber og Nordberg for reisen. — Til slutt en til hele reisefølget for behagelig tur.

EINAR SÆTRE.

—o—

ligheten, såvel som den vel forståtte interesse for personalets og dets familiers sundhet og velferd, henger nøie sammen med bekjempelsen av alkoholmisbruken.

Ved de i retningslinjene inneholdte forebyggende forholdsregler går generaldireksjonen ut fra at alkoholismen virksomt bekjempes ved at personalet får anledning til å skaffe sig alkoholfri drikk. Den forlanger derfor at de bestående såkalte velferdsinretninger, og da i første rekke melkekjøkkener og spiseanstalter blir skjenket all oppmerksomhet. Ved servering av drikk og mat til selvkostende og delvis også gattisservering av alkoholfri forfriskninger, skal der tas hensyn til personalets ønsker, og der må sørges for at personalet blir gjort bekjent med disse foranstaltninger. Ved oppstilling av tjenestelister for tog- og lokomotivpersonalet, skal der dras omsorg for at fritid borte fra hjemmet innskrenkes mest mulig. — Overnattingsrum og leseværelser skal være slik innrettet at de i enhver hensikt svarer til de hygieniske krav.

Foreninger som arbeider med bekjempelse av alkoholmisbruk skal understøttes. Personalet skal i størst mulig grad opplyses om faren ved misbruk av alkohol såvel for jernbanens driftssikkerhet som for personalets helbred, tjenestelig og samfundsmessig fremgang. Nyttelse av alkoholholdige drikkevarer i arbeidstiden er i regelen ikke tillatt. Å medbringe brennevin og nytelse av samme i tjenesten er på det strengeste forbudt, likeså å by frem alkohol av enhver art på arbeidsplassen eller i tjenesterrummene av tjenestemenn eller private.

Der blir spesielt gjort oppmerksom på, at der erfaringsmessig — alt efter den enkelte tjenestemanns anlegg — skal små doser alkohol til for å øve innflytelse på hjernen og derved sløve en klar tankegang.

Der blir også advaret mot selv utenfor tjenesten å nyte alkohol med følger som rammes av tjenestereglementet.

Retningslinjene bestemmer videre at når en foresatt erfarer at en tjenestemann er henfallen til drikk, er han forpliktet til på en taktfull måte å ta sig av ham.

Han skal på en velmenende måte

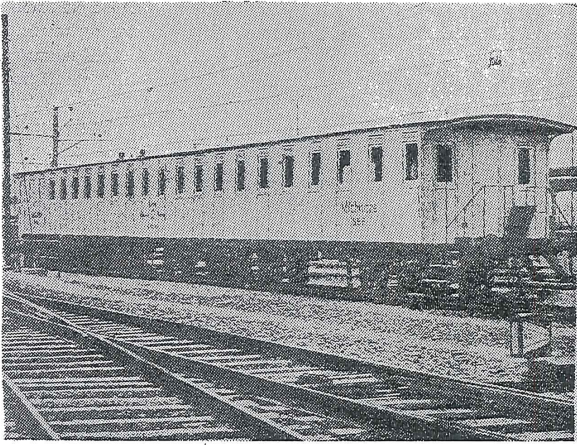
forklare vedkommende om faren ved hans alkoholnyttelse og minne ham om at et menneske med normal vilje og dømmekraft blir ansett for — hvis han fortsetter — å ødelegge sig selv, og alkoholmisbruken skader hans helbred, nedsetter arbeids- evnen og bringer ulykke for hans familie. Hvis disse henvendelser blir uten virkning, så blir vedkommende pålagt å gå inn i en avholdsforening (for det meste det schweiziske Jernbane-Avholdsforbund) for at den med dens beskyttende metode skal støtte jernbaneledelsens forfóininger. Likeså kan det fagforbund, hvis medlemskap vedkommende besidder, bli oppfordret til å medvirke. Mislykkes alle opplysninger og formaninger og vegrer den drikkfeldige tjenestemann sig for å gå inn i en avholdsforening, har den foresatte å gjøre vedkommende overordnede instans bekjent med saken. Denne oppfordrer så den drikkfeldige til ved sin underskrift å forplikte sig til ikke å nyte rusdrikk. Ved nektelse eller hvis den drikkfeldige ikke har holdt løftet om avholdenhet, kan administrasjonen beordre ham innlagt på et kurhjem til en 12 måneders avvenningskur, såfremt der efter lægeerklæring er håp om helbredelse.

Blir kuren resultatløs eller vegrer den drikkfeldige sig for å ta den eller den ansees å bli til ingen nytte, blir han løst fra sin stilling. Blir der i et slikt tilfelle, hvor tjenestemannen står i pensjonskassen gjort gjeldende, at det her dreier sig om invaliditet, så blir der først fastslått om denne helt eller delvis skyldes alkoholmisbruk. Hvor det inntreffer kan — efter pensjonskassens statutter — ydelisen nedsettes på grunn av selvfor skylt invaliditet. Denne bestemmelse blir anvendt i alle tilfeller hvor kronisk alkoholisme har skylden.

Retningslinjene foreskriver at i alle tilfeller, i hvilke inngripende forholdsregler antas å måtte bli anvendt, må cheferne for personaltjenesten underrettes. Disse kan velge ut dertil særlig skikkede tjenestemenn til å ta sig av de drikkfeldige med råd og hjelpe dem i deres ulykke.

For denne drankerforsorg er for hvert distrikt av de schweiziske forbundsbaner utvalgt et medlem av vårt forbund. (Således for distrikt nr. 1: depotchef Reymond, nr. 2: byråchef Johann Frey og for nr. 3: byråchef Karl Weber).

Personalets foresatte er forpliktet til å melde av til avdelingschefen om fremmøte til tjeneste i drukkent tilstand, drukkenskap i tjenesten og tjenestefor seelser som kan føres tilbake på drukkenskap. Avdelingschefen har med straffeutmålingen.

De schweiziske statsbaners spisevogn for personalet.

Ved gjentagelser blir skarpere forholdsregler anvendt, nemlig degradering eller avskjed.

De vil vel nu spørre mig om disse retningslinjer har opfylt hensikten? Nu, de har i hvert fall virket meget godt og det vilde de uten tvil i enda høyere grad ha gjort, hvis alle foresatte hadde omfattet retningslinjenes mening og hensikt. I enkelte bygder blev det nødvendig å igangsette spesielle instruksjonskursus i behandling av drikkfeldige.

Herunder blev det betonet at fremfor alt er tidlig inngripen absolutt påkrevet. Chefen for lægetjenesten ved de schweiziske forbundsbaner, hr. dr. Schönholzer, holder meget på at en tidlig diagnose ved alkoholisme blir stillet.

Spesielt gledelig er det at mange drikkfeldige er satt i stand til, ved en et-årig avvenningskur i et kurhjem, å frigjøre sig fra driften. Vi i Schweiz kan prise oss lykkelige over å ha et antall utmerket ledet kurhjem. Alle er private anstalter og er av humanitær karakter. De blir støttet av staten. Deres ledere gjør alt hva de kan for å bringe patientene under kuren så langt at de i enhver henseende blir styrket og kan møte de mangfoldige forsøk til igjen å drikke, godt beveget, slik at de i fremtiden kan gjennomføre den ubetinget nødvendige alkoholfrie livsførsel.

Om kurhjemmene og deres drift, hersker der innen personalet ofte helt feilaktige oppfatninger. De jernbanemenn som er betrodd å hjelpe de drikkfeldige, har i så henseende høstet merkelige erfaringer.

Hvor mangen patient har ikke betrodd dem: ja, hvis han bare hadde trodd eller visst at kurhjemmet ikke var noen tvangsanstalt og hvor kameratslig og vennlig behandlingen var, hvor god forpleiningen var, så hadde han aldri i verden vegret sig så lenge med å ta kuren. Til stor

lettelse for patientene er at de jernbanemessig sett behandles som syke. Pensjonskassen og Hjelpeskassen er alltid beredt til å hjelpe, såfremt dette er nødvendig og bevilger tilskudd til kuren. Også understøttelseskassen og lånekassen i Jernbane-forbundet og den såkalte Frivillige Hjelpeforening i Zürich, har meget ofte ved tilskudd bidratt til at de drikkfeldiges familie ikke led noen nød mens kuren varte. Ofte befinner de drikkfeldige sig i en ytterst slett økonomisk stilling som tillitsmannen forsøker å få skikk på, hvad der ikke alltid er lett. I mange tilfeller har forbundsbanene innvilget lån for å lette de økonomiske vanskeligheter. Det mangler overhodet ikke på hjelpsomhet, hvis en dranker innser og viser vilje til å komme ut av sin bedrøvelige tilstand. Dessverre finnes der alltid noen drankere av det schweiziske jernbanepersonale som tross alle forsøk ikke er til å bevege å ta en kur i et slikt kurhjem. De kommer først på bedre tanker når administrasjonen har avsatt dem fra sine stillinger. Da kommer angeren, men for sent!

Med disse kurer for drikkfeldige

jernbanemenn har jernbanen for det meste gjort gode erfaringer, om enn tilbakefall har forekommet.

Vårt forbund, Det schweiziske Jernbane-Avholdsforbund, har gjort det til sin æresplikt å understøtte administrasjonen i dens omsorg for de drikkfeldige. Således tar — foruten de av våre medlemmer som er spesielt uttatt til å hjelpe disse ulykkelige — også våre avdelingsformenn sig av drikkfeldige kolleger og forsøker etter evne å hjelpe dem. — Ikke i alle tilfeller er resultatet tilfredsstillende, men man skal aldri la sig avskrekke om enkelte forsøk mislykkes. Så lite sympatisk, ja ofte bent frem frastøtende som så mange drankere virker på en, så må man allikevel ikke glemme, at bak dem står som regel en familie, en ulykkelig hustru og små uskyldige barn. Hvilken lykke for dem om det lykkes å helbrede deres forsørger for drukenskapsen! Her er det simpel plikt å hjelpe. Det finnes ikke noe mere ærefullt enn å hjelpe sine kamerater og medmennesker!

I begynnelsen var det slik i vårt schweiziske forbund, at det var en sterk stemning mot å gjøre mere for drankere. Man vilde helst forsøke å få måteholdsdrikkene til å bli medlemmer og således bevare dem for senere å bli offer for alkoholismen, men da drankerne seile sin egen sjø. Denne oppfatning viste sig dog å være helt uholdbar. Så oppriktig som man i vår krets gleder sig over når det lykkes å hjelpe en dranker, så er gleden helt udelte personligheter av etisk og social pliktfølelse slutter sig til oss, og når representanter for den yngre jernbane-generasjon med fast vilje slutter sig til avholdsideen og lover ikke å bøye sig for drikkeskikkene. Således arbeider vårt schweiziske forbund etter to linjer: på den ene side ved vårt opplysningsarbeide å motarbeide drikkeskikkene, og på den annen side ved å ta sig av de

drikkfeldige, disse ulykkelige ofre for en uhyggelig folkeskikk. — Å forebygge er visselig bedre enn å helbrede, men man skal gjøre det ene og ikke la være det andre.

En avdelingschef som møtte som representant for jernbanene ved et av våre årsmøter, gav oss følgende attest i sin hilsmingstale: hvis man ikke hadde et Jernbane-Avholdsforbund, så måtte man stifte et, da det er helt uundværlig.

Jeg vet at deres forbund kan si det samme om sig selv. Jeg kan derfor bare av mitt hele hjerte ønske dere lykke til i arbeidet!

Edv. Krosby

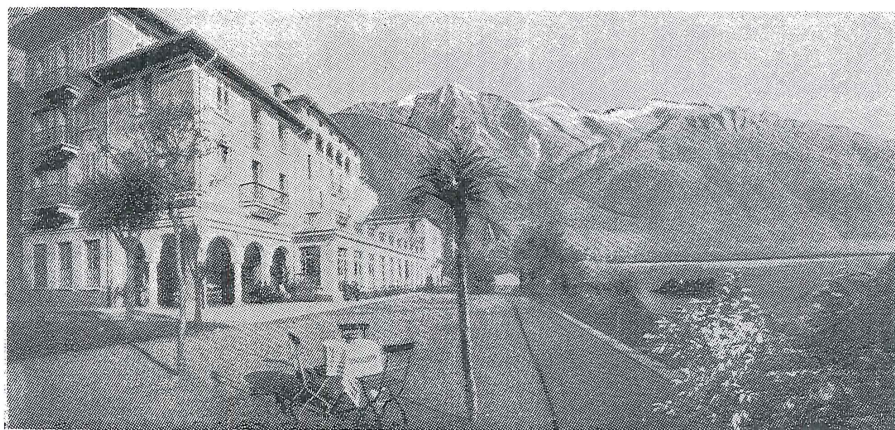
fratrer tjenesten ved statsbanene til nyttår — 61 år gammel. Krosby er en i etaten velkjent og aktet mann. Og som statstjenestemann er han kjent som en til det yderste plikt-opfyllende tjenestemann og dyktighet. Han har også gått alle grader, en utvikling som forutsetter eksperter på området: Fra smeden, reparatøren og til vognvisitøren.

Han har også i årrekker vært aktiv i forskjellige korporasjoner innen faglige sammenslutninger, i hvilke han med ære og dyktighet har hatt flere ledende stillinger. Personlig enig alltid eller ikke — én ting er alle enige om: Man n e n med den rettlinjede ferd som aldri firet eller gikk på akkord med sin overbevisning, og som sådan blir han savnet på arbeidsplassen.

Innen N.J.A., hvor han i over 20 år har vært et aktivt medlem og utfyllt sin plass i første rekke når det gjaldt et virkelig løft i det praktiske avholdsarbeide.

Avd. I takker for hans solide arbeid i de mange år, gratulerer med »friheten« og uttaler håpet om at vi mange, mange år fremover vil innkassere fruktene av hans trofaste arbeid for etruelighetssaken i det store og spesielt for vårt nærmeste felt: Jernbaneetaten.

De norske husmødre har slått ring om norsk arbeid og norske varer.

Jernbanepersonalets feriehjem »Brenscino«, Schweiz.

VOSS

Jernbanefolk!

Er det vanskeleg å få innkoma til
å strekkja til!

Kvifor då ikkje gå samla for å få
utgiftene ned?

Kjøp kooperativt!

Voss Samvirkelag.

GEORGE ROKNE - VOSS

Det største utvalg i:

Bygningsartikler — Beslagvarer — Kjøkkenutstyr

Stålvarer — Verktøi.

Ulefoss Støpegods. Telefon 17 k.

Voss Innstallasjonsforretning

— Odd Himle —

Elektrisk innstallasjon. Elektrisk utstyr.

Telefon 117 k. Alt i Radio. Telefon 117 k.

Voss Sykel- og Sportsforretning

Telf. 136 Spesialforretning i bransjen. Telf. 136

A. Hetle - Skomaker

Ferdig skoty på lager.

Herre-, Dame-, Gjente- og Guttestyvler. Sportstyvler og
Beksuamstyvler. Tingingar vert mottekne.

Diplom 1928. Hev hedrande umtale. Telefon 189.

K. S. Opheim - Urforretning

Telf. 174. Ur - Optikk - Sylvvarer. Telf. 174.

Godt utvalg i

Konfeksjon og Manufaktur.

Telefon 69.

G. KLØVE L/L

Til forbundsstyret.

Var det virkelig nødvendig å utlovere provisjon for å få medlemmene til å tegne annonser i vårt julenummer? — Jeg kan ikke tenke mig at denne provisjon spiller noen rolle for det enkelte medlem. Derimot har det meget å si for forbundets kasse å få de inntekter som kan skaffes.

Personlig har jeg alltid vært — og er fremdeles — av den opfatning

at kontant betaling aldri kan bli noen drivkraft i vårt arbeide, og da bør vi innen vårt lille forbund ikke innføre noe sådant. Denne opfatning deles fullt ut av avd. 11's medlemmer, som i fjor skaffet næsten like mange annonser til bladet som alle de andre avdelinger tilsammen.

H. G. Hansen.

Som gode nordmenn er vi forpliktet til å foretrekke norske varer. Da gjør vi noe positivt for Norges fremgang.

Gjer heimen uneleg

med vakre handarbeid. Påteikna arbeid i gode mønster. Vurke til utskurd og svartsaum. — Garn til veving og strikking fer De i

BRODERIMAGASINET

Voss Drosjelag

utfører lengere og kortere turer og sluttede lag på bestilling.

Telefon 185. Telegr.adr.: «Bilsentralen».

Eilif Henriksen - Conditori

Bløte kaker. — Tørre kaker — Kransekaker.

Rikt utvalg i Chocolate og Marsipanfigurer.

Farge - Maling
Lakk - Linoleum
Tapeter
Rullegardiner.

Utvalet i

Voss Fargehandel.

R. Grindelands Eftf.

H. VATLE

Kjøtt - Pølser - Pålegg.

Alltd prima varer.

Varer bringes.

Telefon 7 k.

J. Kvarme

SKOTYFORRETNING

Godt utval i ferdeg Skoty og Tøflor.

Tingingar vert utført

snøgt og godt.

Rimelege prisar. — Telefon 128.

Hordaland Meieri

Vil De vera visse på å få
god mjølk og fløyte so kjøp hjå
HORDALAND YSTERI.

Vi må bruke mere av det vi selv produserer for å få råd til å innføre mere av det vi ikke kan produsere. —

De bør alltid

kjøpa gode sportsartikler. Me kann skaffa Dykk dette og garantera vårs ting. Ski og skibindingar, skistokkar, kjelkar, sparkstøttingar og alt som høyrer sportbransjen til.

Hugs alltid

Stalheim
Sportsforretning.

Voss. Telefon 221.

Ekstra god kaffi.

Kolonial, feitevaror og julegottfer
til rimelege prisar

h j å

A. L. LILJEDAHL'S EFTF.

— I. Høgheim. —

Missionshotellet

HOTELL OG KAFE

anbefales reisende og faste gjester.

S. B. Ullestad

MANUFAKTUR OG KOLONIAL.

— Telefon 142. —

Hotel Vossevangen

BONDEHEIMEN.

Telefon 8.

La oss løfte i flokk — kjøp norsk!

KRISTIANSAND

Til radiointeresserte!

Det er en stor betryggelse for den som kjøper radio, at han kjøper i en forretning som gir god servise. — Det får De hos oss.

Kjøp Deres radio hos oss.

Vår radiomann fører tilsyn med Deres apparat.

Salg på avbetaling.

Christiansands Glasmagasin.

Chr. Wilhelmsen

Frøylands hjørne.

Største utvalg i moderne kåpestoffer og kjolestoffer.

Klipning utføres etter mål.

Kjøp hos

ANDR. WILHELMSEN
Drogeri, Parfume og Sykepleieartikler

Henr. Wergelandsgt.

Ch. Delauran - Barber og Frisørsalon

Henr. Wergelandsgt. 21 — anbefales.

Barberkniver slipes og opsettes. Betryggende desinfeksjon.

Urmaker Arne Lunde

Markensgt. 15 — Kristiansand S — Telefon 2837

Godt utvalg i moderne ure.

Grim's Husholdningshandel

Karl A. Bjørnestøl — Telefon 1643

Kolonial og fedevarer. - Brød, melk og kjøtt.

Vår Mokka og Javablanding er den beste kaffe.

Epler, opelsiner, nøtter m. m. Alt til julebakning.

Husk

Andr. Endresen's Jernvareforretning

Telefon 2771. — En gross. En detail.

Til selskap og andre anledninger benytt

HØIESENS CONDITORI

Telefon 2768.

NODELAND & Co. A/S LÆRFORRETNING

i Samvirkelagets hus, Kirkegaten.

Lær, fettlærstøvler og kalosjer.

Tresko og gummistøvler.

Husk på oss
når De trenger

Malerverar eller Jernvarer.

Edv. Hansens Eftf.

Kjøp og reparer Deres ur hos
oss og De blir tilfreds.

John. Histøl - Urmaker-

Telefon 1950.

God Jul!

En fryd det er for små og store med «noe godt» på julebordet.

Søren Kristensen,
Bakerforretning.

Telefon 2645.

Bruk

Emil Syversens Skotøi

Skippergt. 41. Telefon 2281.

Spisechokolade og Confekt

er VALENCIA, Markensgt. Nr. 1.

Vi har stort utvalg i:

Ski, Skøiter, Bindinger. Smøring. Skøiter og Remmer.

Sportshuset Otto Tobiassen jr.

Markensgt. 48.

Alvin Jørgensen

Grimsvollen

Min kolonialforretning

anbefales.

Gode varer. Rimelige priser.

Gunnar B. Krossen

Skippergaten 18

Frukt-, Chokolade- og Grøntsak-

forretning.

Telefon 2699.

„Kaktus“ Blomsterhandel

Friske blomster. Pene kranser.

Godt utvalg.

Rimelige priser.

Kristiansands Sjømanshjem

anbefales som et hyggelig,
godt og billig sted for alle
tilreisende.

LUMBER FINÉR

til fabrikkens yderste pris.

EINAR TORJESEN

Eit fagna vitnemål.

Eg skulde ut og sanke lysingar til jolenumret ein kveld. Fyrste mannen eg kom til var bakarmeister Samuelsen. Eg sa, at eg gjekk for jarnbanefolki sitt avhaldslag. Då såg han upp og smilte mot meg og sa: »Jarnbanefolki treng ikkje ha noko avhaldslag». »Jaso», sa eg. »Eg trudde dei trong det allenmest». »Nei, dei drikk då ikkje», sa han.

»Eg skall forresten fortelja deg ei sann hending um jarnbanepersonalet», heldt han fram. »Det var eingong ved ein festmiddag i Bergens Håndverks- og Industriforening. Millom mange andre var ogso politimeisteren med nokre assistentar tilstades. Det hadde vore uttelling av svennebrev. Eg vart då pålagt med eingong å halda ein hyldingstale for politietaten. Nett då i farten fann eg ikkje noko sers, som eg kunde rosa deim for, tykte eg. Men jau, so kom eg på, at eg skulde samanlikna politiet med jarnbanefolki. For dei er dei mest punktelege og pliktuppfyllande tenestemenn, som eg kjenner. Det vil segja dei på Bergensbana, for dei kjenner eg best. Um politiet tykte det var til æra for seg denne samanlikningi, det veit eg ikkje. Men eg tykkjer iallfall, at det er stor ros i denne samanlikningi».

Eg takka for det gode vitnemålet og lova, at det skulde kome inn i jolenumret vårt.

Ola! Bjørsvik.

Fra Kristiansand.

Av og til ser man litt her i bladet fra avdeling nr. 11, og det man ser er alltid gode nyheter, — referater fra vellykkede møter og fester.

Avdelingen vår er forbundets utpost mot syd, og denne stilling har den holdt nu i over 23 år, isolert fra de øvrige avdelinger. Arbeidsfeltet er ikke av de letteste, og den stimulanse som det er å arrangere forbundets landsmøte f. eks., har vår avdeling aldri hatt, men allikevel eier avdelingen en trofast medlemsflokk som har stillet sig under idealets skjønne banner, og alltid er villig til å føre dette fremover.

Vi ser lyst og tillitsfullt fremtiden i møte, for endelig nærmer den dag sig, da Sørlandsbanens tog fra Oslo vil rulle inn på Kristiansand stasjon, og da er vi ikke lenger isolert fra dere andre. Vi stiller store forhåpninger til Sørlandsbanen som vil

Avdeling nr. 11

av N.J.A. arrangerer stor julefest for alle jernbanefolk med familie i Kristiansand distrikt.

Tid og sted bekjentgjøres ved opslag på stasjonene.

bevirke en stor utvidelse av tjenestemennenes antall her, og muligheten for å få flere medlemmer i avdelingen er med en gang tilstede. — Og ikke bare det, men da akter vi også å innby forbundet til å holde sitt landsmøte her hos oss. Også vi har noe å by på. Sørlandet med sin egenartede natur er vakker, og Kristiansand er en livlig by, da den etter sin beliggenhet er blitt et trafikkkentrum av høi rang med ruter til en mengde oversjøiske havner.

Avholdsarbeidet her i byen drives av flere selskaper. I første rekke kan da nevnes Blå Kors og D.N.T. og sist på listen kommer vel N.J.A. — Ja, de andre selskaper holder oss endog så små, at de ikke ønsker vår hjelp i arbeidet; det ser i ethvertfall slik ut, for vi har gjentagne ganger gjort henvendelse til D.N.T. om å arrangere fellesmøte sammen med dem, men de har ikke imøtekommet vår henvendelse. For et år siden valgte vi representant til Fellesutvalget, idet vi gjerne vilde være med å få stemt samlaget ned. Fra formannen fikk vi en skrivelse om at Fellesutvalget var omdannet til en komité for samlagsavstemningen, og vår representant skulde bli innkalt til komiteens møter. — Et år er gått, men vår representant har ikke vært innkalt til noe sådant møte, enda vi har purret. — Skandalen med avstemningslistene her er jo velkjent, og man skulde tro at komiteen må ha holdt møter for å drøfte hvordan man skal hindre gjentakelser, men åpenbart har man ikke villet ha oss med, og disse klokkskapens representanter har ikke engang det nødvendige mot til å si oss dette direkte. — Imidlertid arbeider vi like ufortrødent, idet vi er forvisset om at vårt arbeide nok vil bære frukt.

Formannen i Avd. nr. 11.

Til våre annonsører!

Vi vil gjerne få lov å fremføre vår hjerteligste takk fordi De har vist vårt blad den ære å tegne annonser i årets julenummer. Vi håper at begge parter vil få nytte og glede av annonsetegningen og da er jo også hensikten opnådd. Vi ønsker Dem en god jul og et godt nyttår med trivsel og fremgang for Deres forretning.

Som gode jernbanemenn vil vi ved denne anledning ikke undlate å minne om: *Jernbanen er det hurtigste, sikreste og billigste transportmiddel. Bruk derfor jernbanen!*

Ludvig Holberg

3. desember 1884—3. desember 1934.

Slik står det i et Oslo-dagblad. Alle vet bedre: At Holberg var 150 eldre — eller dette slurv. At jeg nevner det her, er for å få uttrykk for min harme over det lettsinn flere skribenter gjør sig skyldig i ved deres bruk av tall og navner, og dermed avstedkommer forvirring og misforståelse. Det er ikke

Norges Jernbanefunksjonærers gjensidige Brandkasse

Assurer i egen Brandkasse!

Opspart kapital:

1,4 millioner kroner.

11,300 medlemmer.

Tegner

forsikring på løsøre, redskaper, besetning, motorbåter, biler og bygninger.

Kontingenten trekkes på lønnslisten hvert års februar måned.

Billig premie.

Reelt oppgjør i ildebrandstilfelle.

Kontor: Tollbodgt. 26, 3. etg., Oslo. Telef. 22001

Forretningsfører: JOH. C. HANSEN

VAN-DEN-BERGH'S
MARGARINFABRIK

SKØYEN - OSLO

lenge siden at jeg leste i en avis om naturhistorie utkom, så jeg en anmeldelse om verket. Der blev gitt uttrykk for den almindelige tilfredshet over at det var visst en stor kunstnero bladet vi fikk et slikt verk, for det hadde ikke full vigør og utfoldet sin geschäft tross sin høie alder — noen hundre år! Det tår hende, at ikke alle lesere visste, at Hans Jæger ikke har skrevet noe krolø over en dyrlæge — i virkeligheten var det en læge (menneskelæge). — Nok et tilfelle blandt de mange som jeg erindrer i farten: Da Elsters litte-

STEINKJER

*Manufakturvarer,
Dresser, Frakker
Undertøi, Garn
Ulltepper*

●
Alfred Finstad,
Steinkjer.

Er det ikke deilig!

at få et par

vandtette Beksømsko

fra kr. 18.00 for herrer
og » 15,00 » damer
Målskjema sendes.

M. SJØVOLD

Telefon 183

Inga Wærnes

Modetorretning

Hatter og Luer i godt utvalg

Dameundertøi

Babyutstyr

Joakim Gulstad

Steinkjer — Telefon 266.

SYKKEL- OG SPORTSFORRETNING

Ski og skiutstyr.

NB. Gode og billige Symaskiner.

Min

Herre- og Damefrisørsalong

anbefales.

A. G. BREVIK — STEINKJER.

— Torvet —

Karl Følstad

Spesialforretning i

JERNVARER, KORTEVARER,
KJØKKENUTSTYR,
STØPEGODS, SPORTSARTIKLER,
PRESENTGJENSTANDE.

Telefon 31.

Steinkjer.

Musikkcentralen

MUSIKK. FOTO. RADIO.

— Steinkjer. —

Telefon 232.

De kjøper alt

hvad De behøver for huset og hjemmet

i

*Manufaktur, Sengeutstyr
Dresser, Kapper og Frakker*

hos

ROLF HANSEN

STEINKJER

Husk min forretning

ved innkjøp av

Gullsmedvarer

Alltid a jour med siste nyheter
Premier og presenter for alle anledninger
Utvalg sendes. Telefon 170

Carl Klæth - Gullsmed - Gravør

Til jul anbefales

**Frukt, Nøtter - alle sorter. Marsipanfigurer. Confekt,
Chokolade. Stort utvalg. M. KLÆTH**

Vi anbefaler vårt store lager av

Dame-, Herre- og Barnekonfeksjon

Alt i Metervarer.

Våre priser er bekjent rimelige.

Steinkjer Manufakturforretning A/S

Tilreisende!

Ved besøk i Steinkjer bør De huske

- Trønderstua -

Koselig Kafé og Spiseforretning.

Godt utvalg av dagsaviser.

FRUKT

Chokolade

JOHS. LARSEN A/S

Nordsiden.

Telf. 146.

Tobakk

LOTHAR LARSEN A/S

Sørsiden.

Telf. 316.

WIBERGS Café og Spiseforretning.

WIBERGS Biler.

WIBERGS Vulkaniseringsverksted.

— Telefon 348. —

En masse ting

passende til julegaver
finder De hos

**JULIE SAKSHAUGS
BRODERIFORRETNING**

Johan Hammerstad

Telefon 89

**Våben- og Sports-
forretning**

Sykkelfabrikk.

Det største
utvalg av

**Skotøi, Kalosjer,
Oversko og
Tøfler**

findes hos

Ragna Welde

A/S

A. Lervik

Speil

og Møbelforretning

Steinkjer

Telefon 379

Mathias Løe

GLASSMESTER OG RAMME-
FORRETNING.

Steinkjer. Telefon 33.

Johan Nonstad

GULLSMED OG GRAVØR

Steinkjer. — Telefon 314.

Stort Utvalg i Presenter og Premier.

Forlovelsesringe på Lager.

Haakon Løe

Torvet. — Steinkjer.

PAPIR- OG TOBAKKHANDEL.

Kommisjonær for Ukebladene.

O. Hegdahl

Steinkjer.

BAKERI OG CONDITORI

— Telefon 200.

STEINKJER

Urmaker E. R. Syrstad

Rikt utvalg i

Gull-, sølv- og nikkel herre- og dame-ur.

1. klasses reparasjonsverksted.

Steinkjer og Omegns Samvirkelag

Kolonial-, Mel- og Fetevarer
Kjøkkenutstyr, Glass og Stentøi
Melk- og Brødsalg

Skotøi, Kalosjer, Snesko og Gummistøvler
Strømper og Sokker

Anna Johannessen

Jernbanegaten — Steinkjer.

MANUFAKTUR OG DAME-
KONFEKSJON.

Meget stort utvalg. Billige priser.

Innrønderlagens Papirhandel

— Steinkjer. —

GDRT ASSORTERT I PAPIR OG
KORTEVARER.

Reisende!

Innrønderheimen
HOTELL OG KAFFESTOVA
anbefales.

Like ved Jernbanestasjonen.
Telefon 376.

Schult-Jessen

FISK- OG VILTFORRETNING

Steinkjer.

Alltid friske varer. Telefon 391.

Min

Delekatessforretning
anbefales.

Nordre Steinkjer.

Haldis Rein.

Min

8 cyl. Hudson Cupe 930

anbefales for kortere
og lengere turer.

Telefon 328. Arthur Malmo.

Bruk mere blomster i hjemmene,
det liver op. Vel assortert i blom-
ster og kranser. — De vakreste
til billig pris, er mottoet.

Ronaldsens
Blomsteforretning.

— Telefon 365. —

P. Wigans

VOGNMANSFORRETNING
anbefales.

All slags transport og flytning utføres.
Telefon 319.

Vonlaust.

(Fortsettelse fra side 7).

drygde ut med det . . . Og her ein
dagen kom han sjølv, utan at me
visste noko um det. Og då skyna
eg, at alt ikkje var som det skulde.

Han segjer so lite, han berre
fann fram eit paper og gav meg.
Og der stod det, at *sjefane hans på
jarnbana ikkje fann at han var ver-
dig å få ha plassen, sin etter slikt
liv han førde.*

Og sjå her hev eg liggjande eit
brev han hev fenge frå eit avhalds-
lag. Det let han meg ogso få. Eg
kunde berre lesa, sa han, so slapp
eg spyrra. Men du veit, eg spør no
likevel. Ein sorgsam far kan ikkje

anna. Tak du brevet og les det. Eg
skal kveikja på, so du ser . . .

Det var vorte mynkt.

Den gamle faren tok atter til
gråten. Eg tykte, det hadde vore ei
uhyggeleg stund dette, og verre
var det, avdi faren atter fekk slik
tyngslla yver seg. Det såg so von-
laust ut for han, stakkar. Og eg
var tom for trøystarord . . . Eg hug-
ste so på brevet og las:

»Me vil med dette segja ifrå um,
at me frå no av ikkje lenger kan
rekna Dykk som medlem av avde-
ling nr. 30 av N.J.A.

Grunnen til dette er det som no
er upplyst um fivet De hev ført med
bruk av rusdrykk heile tidi, medan
De hev stade innskriven hjå oss.

Likevel vil me få lov takka Dykk,

SKIEN

A
S ANDELSSLAGTERIET

SKIEN

Salteri — Hermetikkfabrikk — Pølsefabrikk

Telefon 850 = 917 = 2155

Skien Meieribolag

Spørg Deres kjøpmann efter vår kondenserte Telemelk,
vår steriliserte fløte og våre forskjellige
ostesorter.

DET BESTE

tegn på god økonomi i en
husholdning er at husmøren
ikke bare sammenligner pri-
sene, men også kvaliteten. —
SKIENS EKSTRA margarin er
den beste

AV DE BILLIGSTE

Bakken Skofabrik

SKIEN

Telefoner 441 = 2351

Telegramadresse: «Bakken»

Anbefaler sitt kvalitetsskoløi.

Forlang Fortuna sko og støvler.

Fåes over hele landet.

for di De gjorde oss den store glede
med å melda Dykk inn i avdelings-
vår. For me vert alltid glade, for
kvar ein som kjem til flokken vår.
Og for kvar som kjem, fær me ei
fastare tru på, at arbeidet me gjer
er verdifullt for sowl den einskilde,
som for samfundet. Og so vert me
glade. Slik kjende me det ogso, då
De ivår bad um å få koma ilag med
denne flokken.

Men Jacob, Jacob. Gleda vart
snart vend til sår sorg.
Tenk, me hev berre vorte haldne
for narr . . .

Kjære Dykk, Jacob. De er ikkje
eldre mannen endå, enn at De må
hugsa på, kva De lærde i barneåri,
at *ærligdom varer lengst*. Ja, ær-
legdom varer alltid, det. Å vera
uærlig, det fører til undergang
vonom fyrr . . . Fyrst og framst
må De vera sann i all di ferd og i

all din tale. Og so, kjære Dykk, hev
De vel endeleg fenge sett frukkti av
å bruka rusdrykk.

Det er vår plikt som dine med-
menneske å segja Dykk uppatt og
uppatt: BRUK ALDRI RUSDRYKK.
For me hev fenge augo upp for, at
det er det einaste rette. Men me
ottast ogso, at De lite vil høyra
etter det me segjer. Men me *vonar*,
at De klårleg ser, at De kan takka
rusdrykken for, at De idag ikkje er
jarnbanemann. Denne drykken, som
De hev havt det so festleg med so
mang ein gong, når De hev vore
ilag med gode og trivelege drikke-
brør. Ser De no, kva det førde til?
Trur De rusdrykken kan reisa Dykk
uppatt? — Nei, han kan berre riva
ned, meir og meir.

Slutt med rusdrykk, kjære. Seg
farvel till alle drikkebrør. Gjev Dykk
so ilag med ein lyd, som *hatar rus-*

BERGEN

A/S VESTLANDSKE OLIEKLÆDEFABRIK

Telefon 8324
Telegramadresse:
«Sydvest»

Oljeklær
Arbeidsklær
Vindjakker

Jernbanefolk!

Bruk vore Vindjakker:
„STORM“ og „ORKAN“
samt vore brune og blå
Arbeidsskjorter

A/S JOH. PETERSEN, Kløverhuset

Avholdsfolk!

Når De kommer til Bergen
og skal ha god mat, gå da
inn på den nyeste og beste
kafé på Strandkaiaen 4.

Kafé BERGENHUS

drykk, . . og livet skal endå kunna
verta ljost for Dykk.

So ynskjer me Dykk lukka til i
livet. Og me bed Dykk kvar De so
kjern til å vandra: Hugs ein flokk
systor og brøt som so inderleg
ynskjer, at De skulde verta eit godt
menneske til gleda for foreldre og
slekt, og til gagn for Dykk sjølv.

Og me bed Dykk meir: Kast
ikkje dette brevet, men les det upp-
att og uppatt, og De skal få sjå
sanningi i det . . .

»Å, det er rusdrykken«, sa eg.
»Ja, det er vel greidt å skyna det . . .
Å Gud hjelpe oss alle . . . Jacob,
Jacob, som skulde verta oss til slik
sorg. Kor godt at ikkje mor di
liver«, sa han til seg sjølv.

»Ja, rusdrykken hev gjeve so
mangein ei slik jolegleda«, sa eg.
»Og annanleis vert det ikkje, fyrr
me kvittar oss med den.«

So ynskje eg »god jol« og »Guds
fred« og gjekk . . .

Men i tankarne var eg endå inne.

Stakkars far. Og stakkars alle fed-
rar, som til kvar jol og jamt elles
fær sjå og kjenna signingi av *rus-
drykken*. Denne herlege drykk, som
skal redda økonomisk både stat og
kommunor og einskilde huslydar . . .

Du store Gud, for eit falskt syn.

Verdistigning.

I 1856 solgtes i British Guayana et
papir for en halvpenny. I år er prisen
på det samme papir 150 000 kroner. —
Det er selvfølgelig et frimerke. Skulde
gjerne hatt et par slike, men det skal
visst finnes bare ett i hele verden.

Det fortelles om den danske biskop
Beck, at han var svært glad i god mat.
Han satt en dag og spiste kalvestek,
da en spottefugl kom bort til ham og
sa: — Kan et Guds barn virkelig være
så glad i kalvestek, hr. biskop?

— Hvorfor ikke? sa bispen. — Tror
De kanskje at kalvestek er bare for
djevlelsens børn . . . ?

Kjøtt og Flesk

fær De alltid best og billegaste hjå meg.

L. IVERSEN

Telefon 1388. Byens Basar 24—25

Hos mig får De

Det fineste pålegg,
ferskeste kjøtt og
beste delikatesser.

J. O. LANDAAS

Telefon 4197 og 5207

Rådhuskomplekset.

M. Samuelsen ^A/_S, Bakeri og Konditori

leverer alltid et godt og velsmakende brød.

«Å kor du bryggjer, og kor du bakar,
det er alltid ein, som det ikkje smakar»

alle andre stader enn hjå oss.

Difor bur dei fleste jernbanefolk på

Hotell Bondeheimen

Me hev ogso den gilde

Kaffistova til Bondeheimen

Telefonar 1693 og 2379.

Kong Oscarsgt. 22.

Hotell Vestmannaheimen

må De alltid bu på når De
vitjar Bergen. Hotellet ligg i
sentrum og nær jarnbanen.

Telefon 0978

Rådstoveplass 3

Et sted i Amerika bor en kvinne
som er 114 år og aldri har hørt radio.
Noen mener at dette er grunnen til at
hun er blitt så gammel.

En tysksinnet familie i den jyske by
Bjærndrup fikk nylig i anledning en
barnedåp 500 mark fra kjenninger i
Tyskland. For å vise sin takknemlighet
lot foreldrene barnet hete: Adolfine
Hitlerine Dusine! . . .

Måtehold i Det Hvite Hus.

Fra Amerika meldes, at der ikke er
blitt skjenket vin i Det Hvite Hus siden
Wilson's død. Nu er vinkjelleren imid-
lertid fylt påny, men fru Roosevelt er-
klærer, at der ved fester o. lign. kun
vil bli skjenket to glass pro persona.

Takk!

Til alle dem som på en eller an-
nen måte har bidratt til å sette oss
istand til å utgi dette julenummer,
sender vi vår aller beste takk.

Avisen.

Næste nr. utkommer omkring den
10. februar 1935. Stoff må være
innkommet innen 31. januar.

I de engelske fengsler
skal det nå gis undervisning i Jiu-
Jitsu. D.v.s. for volkerne, ikke fangene.

Dødsfall.

Avd. 14 har mistet et av sine medlemmer, idet snekker *Hans Sivertsen* er avgått ved døden 26/10. Han var en av våre solide, stille og beskjedne, som vi — som arbeidet sammen med ham — lærte å kjenne som en helt igjennem ærlig og god kollega og ordensbror.

Dessverre måtte han trekke sig tilbake, da en snikende sykdom tok fatt i ham. — For ca. 6 år siden måtte han gå av på vartpenger og har siden vært lenket til sykesengen.

Den 28. september fylte br. Sivertsen 60 år, og avd.s formann br. Johan Oistad var da og besøkte ham og overrakte ham blomster. — Lite ante han da at det skulde bli siste gang han snakket med ham.

Begravelsen fant sted på Malvik kirkegård den 1. november.

Vi lyser fred over ditt minne!
S.

Med ilgods juleaften.

(Fortsettelse fra side 5).

fulgt Bertel. Har han gjort meget galt? Han har vel ikke mistet både pakker og penger? — Jeg vet ikke enda . . . vi får håpe det ikke er så galt. — Det var »Fante-Paul» som fant ham sovende under Borgebakken. — Paul? sier fru Anstad, hvor er Paul nu? — Han gikk til sitt leie mede på kalkovnen, sa han. Julekvelden er nok som alle andre kvelder der . . . Han er tross all sin elendighet det ærligste menneske i byen . . . God aften og god jul, sier mannen og går . . .

Bertel stupte like i sin seng og sov rusen ut . . . For ham var både julekveld og alt annet langt, langt borte . . . Det blev ikke rørt ved noe på det festlig dekkede julebord hos forstander Anstad den kvelden . . . Det blev en lang natt uten søvn for de to foreldre . . . Tankene gikk tilbake fra Bertel lå i vuggen . . .

— Du må ikke være sint på ham imorgen når han våkner, sier fru Anstad. Bare han nu ikke mister

Vestfold
Flatbrödfabrik
fremstiller
**TERJE
VIKEN
BRØD**

Et brød som
alle liker!

Husmødre!

Deres gamle bordkniver gjøres rustfrie.
Kr. 0.60 pr. stk.

A. Foyn Arff-Pettersen

N. N. I. F., Tønsberg.

Innlevering:

Oslo: Glasmagasinet.

Trondheim: Orient, Torvet.

Bergen: N. P. Stender og

S. Finne, Musegaten 5.

Stavanger: A. Lintner, Bade-

husgaten 4.

sitt arbeide efter dette, sier han. — La oss begge to gjøre alt vi kan for at dette ikke skal hende ham mere, sier hun. La oss tross alt være gla for at vi har ham hjemme . . . Imorgen når du går fra kirken, så hent »Fante-Paul» og ta ham med dig hjem til middag sammen med oss . . .

„Jeg tar et glass!“

Her skal berettes om hvad følgen av å ta et glass kan bli.

Jeg kjenner en mann, som til å begynne med var av den slags menn, om hvem der sies, at han kunde ta et glass eller la det være. Jo, det var riktig det, det passet bra lenge, men efterhvert passet det svært dårlig, og følgen av det hele blev, at det blev *glasset* som bestemte over mannen. Følgen av dette uteblev ikke; det gikk galt med denne mann, ja så galt at det er et spørsmål om han kan komme velk fra det igjen. Hvis en hadde sagt til mannen, at han måtte slutte med å ta et glass, vilde han antagelig svart, at han var voksen for å la det være, det skulde bare mangle.

Jeg skal få nevne et eksempel til. To unge bra menn om hvem der intet var å utsette noe på. En dag kom disse til å ta et glass, og fikk dette slike følger for disse, at de mistet sitt arbeide for den ene gangs skyld . . .

De anerkjente fullvitaminiserte
kvalitetsmerker

**CONDOR Margarin
BONUS Margarin
PALME Margarin**

Tønsberg Margarinfabrik
A/S

Alle landets gullsmede fører dette
vake, moderne sølvmonster.

Eksempelene kunde forfleres, men dette kan være nok.

Tenk Dem om, kjære leser, og du kan ganske sikkert peke på noe lignende. Du vil kanskje si, at det kommer ikke til å gå mig slik, jeg skal nok vite å passe mig. Ja, det har så mange sagt før, og det har allikevel gått galt. Jeg kan gjerne gå med på, at du kan klare dig, men hvis følgen av, at du tar et glass blir, at din kollega, venn eller kanskje dine barn kom til å lide for det, var det da ikke bedre å la det glasset være?

Eksempelets makt er stor. Hvad far og mor gjør, er for barna især riktig. Hvis nå din gutt eller pike ser, at far og mor tar et glass, så mener de, at det er riktig og kommer efter all sannsynlighet til å

gjøre det samme. Det skal du, far og mor, tenke over, at fordi om du har kjørt dig bra, har du ingen garanti for at *dine barn* kan komme til å klare sig like bra.

Ja, kjære du som leser dette og som kanskje er en av dem som bare tar et glass — tenk over dette, og jeg er sikker på du sier:

»Jeg tar fra idag ikke et glass!
»Jeg blir medlem av N.J.A.«

A. O. E.

**GJØR DERES INNKJØP HOS DEM
SOM AVERTERER I VART BLAD.
LES ANNONSENE!**

N.J.A. VIL:

fremme av edrueligheten ved organisert opplysningsarbeide i alkoholspørsmål blandt jernbanemennene.

N.J.A. ARBEIDER

etter totalavholdsprinsippet, fordi erfaring viser at hel avholdenhet fra alkohol er den riktige linje i kampen mot alkoholismen og alkoholkapitalen.

N.J.A. ANSER

traffikksikkerheten som jernbanens største fortrin overfor andre kommunikasjonsmidler og mener at dette fortrin utvikles og fremmes ytterligere i og med arbeidet for større edruelighet.

Bli medlem av N.J.A.!

Bygg lykkelige hjem.

Avdeling 3 av Norsk Jernbane-Avholdsforbund har sitt virkefelt omkring Drammen hvor innstillingen hos folk ikke ligger godt tilrette for avholdsideen, men da avholdsarbeidet blir nødvendig lenge fremover, bør vi ruste oss godt, vel vitende at det kommer til nytte, og det å gjøre nytte for sig er da det største i livet.

En eldre som jeg kunde ønske å være ung med pågangsmot og evner til å utrette noe, men får dog være glad for å delta i all tarvelighet i bevegelsen.

Avdelingen må sies å arbeide bra og den teller innen sin midte endel utmerkede medlemmer. Enigheten er ikke større enn at saken blir sett fra to sider, men der er ellers ikke noen som der blir skumlet om. Altså en god sammensetning. Møtene våre er stort sett ganske livlige, selv om alvor er tilstede, så jeg tror at sosialt innstilt ungdom må føle sig hjemme der og velkommen er den. Og de eldre vil utvilsomt som av-

Hamar.

Julen 1934.

Alt i

**Herre- og Gutteklær,
Skotøi Reiseutstyr
etc.**

Vakkert utvalg i
nyttige julepresanger.

Særdeles lave priser
hos

M. STEEN, Hamar.

E. J. BERGH

**Baker og Konditor
HAMAR**

DRAMMEN

„DEN NYE ROMAN“

TIDEN NORSK FORLAGS
ROMANSERIE.

Pär Lagerkvist:

BÖDDELEN

Kr. 3.50, innb. kr. 5.00.

Anna Seghers:

KAMPFELLER

Kr. 3.50, innb. kr. 5.00.

Hermynia Zur Mühlen:

DE TOK VARE DØTRE

Kr. 3.50, innb. kr. 5.00.

Ignazio Silone:

FONTAMARA

Den første store roman fra det fascistiske Italia.
Kr. 3.25, innb. kr. 4.75.

Ilf og Petrov:

Skatten i de tolv stoler.
Kr. 3.50, innb. kr. 5.00.

Flere bøker i samme serie vil følge etterhvert.

TIDEN NORSK FORLAG

RADIO ELEKTRISK

Erl. Mile

Specialforretning

Drammen

Se vårt

store utvalg i

Komfyrer og Lysekroner.

Alt i Radio.

**Drammens Elektriske
Forretning A/S**

Nedre Storgt. 14. Telefon 266.

holdsfolk beholde et ungt syn på livet, for vi tror, vi vet at samfundet uten rusdrikk vil bli meget bedre, og er så store optimister at vi er sikre på å makte å få denne menneskehetens plage, denne avgudsdyrkelse, trengt så langt tilbake at livet vil bli lysere såvel for den enkelte som for hjem og samfund.

Det er mange idag som nok har imot rusdrikk, men med sitt mørkesyn på at intet nytter, lar de det skure, men kom disse med i avholdsarbeidet, så vilde troen på det godes seier og tilliten til sig selv i å kunne utrette noe igjen få virke. Derfor bli med i avholdsarbeidet, du vil ikke angre på det, og livet vil bli mere verd å leve. Det er rusdrikk som er vår felles fiende, men det er ikke for at den heter rusdrikk, men for at den virker skadelig, og følger er at en avholdsmann er en svoren fiende av alt som virker skadelig hvad navn og forklædning det

BILLIGE ROMANER

Heft. kr. 1.50

FRAM
FORLAG

1. Heinz Liepmann: »Fedrelandet«.
2. Rafael Sabatini: »Slavene fra Barbados«.
3. Martin Andersen Nexø: »To Verdener«.
4. Agnes Smedley: »En jordens datter«.
5. Ernst Toller: »En landsforræder«.
6. Upton Sinclair: »Kong Kull«.

L. OLSENS

Pelsvareforretning ^A/_S

Enggaten - ved siden av Killén

Drammen. - Telefon 1941.

Bestillinger på alt slags pelsverk

samt reparasjoner mottas.

TIL JUL!

Norske Gravenstener	Valnøtter
Aakero	Paranøtter
Appeleiner	Krakmandler
Druer	Konfektrosiner
Banar	Fiken
Hasselnøtter	Fikenkaker

forøvrig godt utvalg i

Chokolade, Konfekt og Marsipan.

Østbanernes Forbruksforening

enn har. Bare det beste er godt nok. Bare det som bygger op anbefales og det som river ned må fjernes skal man få en lykkelig menneskehet.

Riv rømmer. Bygg lykkelige hjem. Gjør det for de store pengesummer som går til de giftige nydelsesmidler.

La det være vår julegave til de trengende.

Johs. Hannevold.

Alkoholfri vin i jernbanerestaurantene i Frankrike.

På St. Lazare-banegården i Paris blev der for 2 år siden opprettet en alkoholfri restaurant som daglig selger ca. 2000 glass druesaft og 6000 kg. friske druer til dagspris.

En del stuff

er ikke kommet med på grunn av at det er innkommet forsent og fordi vi har måttet begrense formatet.

OSLO

Jernbanefunksjonærer!

Benytter De Dem av Deres rettigheter som jernbanemenn og derved også de mange fordeler som kan opnåes gjennom Østbanernes Forbruksforening

?

Bestil vår prisliste over kolonial- og fetevarer m. v. Forkiss Dem om våre enestående billige priser på skotøi og sko-reparasjoner. Også i andre varebransjer kan inntegnede medlemmer opnå store fordeler gjennom oss.

Østbanernes Forbruksforening.

A. ANSETH Møbelforretning

Torggaten 22, Oslo
Telefon 16 754

J. BERG

Aakebergvn. 22, Oslo.
Telefon 82 471.

*Alt i mat
til julebordet.*

H. Gürgens Bakeri og Konditori

Etableret 1890 Aakebergveien 32 Telefon 82060

Avdeling 5.

Avdelingen har i sommer vært representert på alle fellesmøter som har vært holdt og er av den opfatning at prinsippet med fellesmøter er av stor betydning for N.J.A. Vår avdeling har hatt to fellesmøter, et i smømer og et den 18. november — et såkalt åpent møte med foredrag av fullmektig Jacobsen fra Oslo V. om opplevelser fra Bergensbanens anlegg. — Foredraget var meget interessant og formet sig som en spennende fortelling fra først til sist. Jeg håper mange avdelinger vil få høre det siden. Møtet forøvrig bød på god underholdning,

sang, oplesning og tilslutt kaffe og mat.

Avd. 5 sender alle avdelinger landet rundt en kjærlig hilsen og takker for alt isommer og uttaler det håp at felles møter må vi fortsette med til styrkelse av avdelingene — slik at vi i de år som kommer må hverve mange medlemmer for vår edle sak.

Skal ikke vi i de svake avdelinger som arbeider tungt prøve å slå et slag ved:

1. Faste møter med allsidig program. 2. Dannelsen av kvinneforeninger. 3. Dannelsen av gutteforeninger.

Det siste er av stor verdi for

CARL BERGS EFTF.

(T. HILTON & SØN)

Garveri og Lærhandel

Smalgangen 2 (Grønlands Torv), Oslo
Telefon 80 367

Drikk Jarlsberg

Selters — Taffel
Medisinsk vann
og Brus.

Tannlæge Olav Mathiessen

Thv. Meyersgate 60
(vis a vis Petrine Nielsen)

Telefon 71717 - 10-2 og 5-7

Kristine Olsen

Blomsterforretning

Thv. Meyersgt. 64. — Telefon 73357

Blomster besørges sendt
over hele verden

Jernbanemenn, kjøp brensel i

Klosterengens Kul- og Vebbolag

Indehaver: Berg. - Vestfoldgt. 3

MAGNUS NILSSEN, GULLSMED

Grønland 12 b, Oslo.

GULL-, SØLV- OG PLETTSAKER

passende til premier og gaver. Foreningsmerker og reparasjoner utføres. Utenbys ordres ekspederes under garanti.

dem som skal ta kampen op efter oss.

Så tilslutt ønsker avd. 5 dere alle i andre avdelinger, i by og bygd, en riktig god jul og et godt nytt år.

J. Svendsrud,
p. t. sekretær.

Professoren (till skjutsbonden): — Sagen i »jag dog« eller »jag döddec här i Dalom.

Skjutsbonden: — När man är död här i Dalom, så säger man rakt ingenting, du! . . .

Avdeling 9.

Resumé fra avd.s virksomhet 1934.

Avd. 9 lå ved slutten av 1933 så å si nede på grunn av liten interesse fra medl. side og holdt på å dø ut.

Forb. formann togn. Amundsen skrev da til endel av avd. eldre medlemmer og spurte disse om der var anledning til å få sammenkalt et møte i Skien for å få liv igjen i avdelingen.

(Forts. på side 27).

Strømmen og Lillestrøm.

Efter utvidelsen av våre lokaler

har vi nu absolutt stedets største og beste utvalg av alt i manufakturvarer i de siste nyheter, trikotasje, strømper, gardiner, portierstoffer, divantepper, ulltapper, vattepper, voksduk, tiles.

Vi har et kolossalt utvalg i arbeidsklær i alle kvaliteter og fasonger.

Våre spesielt fordelaktige innkjøp har satt oss istand til å selge til ekstraordinært lave priser.

J. FJELDBERG A/S
Telefon 160 LILLESTRØM Storgaten

CHR. ØSTBY'S
Skomakeri og Lærforretaing:
anbefales.
Storgaten, Lillestrøm.
Telefon 134.

Einar G. Persson
1. klasses dame og herreskredder
STRØMMEN
Telefon Lillestrøm 478

MØBLER!
Se mitt utvalg før De bestemmer Dem. Kvalitetsmøbler til rimelig pris.
PENE BETINGELSER.
Utstilling:
Hj. av Storgaten og Nittedalsgaten.
O. SYVERSEN
MØBELFORRETNING.
Sørumsgt. 3 — Lillestrøm.
Telefon 51.

Lillestrøm Isenkram & Farvehandel

Storgaten 16 — Telefon 57

Til jul har vi stort utvalg av:

Linoleum, Linoleumstepper, Ovnskjærmer Kulbokser, Kuløser, Gorojern, Krumkakejern, Gryter, Stekepanner m. m. til billige priser.

Aug. og Joh. Sjøblom & Co.

Kjøp nyttige julegaver!

Hos oss finner De et godt utvalg i
Manufaktur, Trikotasje, Sengeutstyr.
Dame-, Herre- og Barneartikler.
Gode varer. Reelt. Rimelige priser.
O. A. BERG A/S, Volgaten 3.
Lillestrøm.

Til jul!

Min anerkjendte kaffe.
Frukt - Tobakk - Konfektører.
Forørig alt i Kolonial.

• Telefon 20

M. FOSEID.
Lillestrøm.

Se her!

Ny forretning!

ENGAN MØBELFORRETNING

Strømsveien 85 — Strømmen

Kom og se hvad jeg kan by Dem av møbler, på lager og efter bestilling. Mine glidestoler fra kr. 32.00 bør De prøve.

Reparasjoner. Oppussing. Omstøpning.
Eget snekkerverksted. Eget tapetserverksted.

Afbetaling!

Afbetaling!

Strømmen Konditori

Innehaver G. Karlsen

Café og ellers alt i bakverk.

Telefon 404 - Lillestrøm.

Lillestrøm Cykkelfabrikk

Innehaver: Lofstad og Klysnar

Cyklen „Norsk“ Løve, forørig alt i sommer og vintersport

Telefon 233. Grunlagt 1915.

1. premie på Lillestrømutstillingen 1933.

Det største utvalg i **JULEGAVER**

finder De i

STRØMMEN GLASMAGASIN

Telefon 546

Ure og briller i stort utvalg.

1. kl. reparasjonsverksted. - Resept fra øienlæge eksped.

C. Koochs Eftfl., E. Johnsen

Storgaten 14 — Lillestrøm — Telefon 305

Beste innkjøbsted for

SKOTØI, Manufaktur og Kolonial

finner De hos undertegnede.

J. ERIKSEN - Storgaten 15.

Lillestrøm.

BRYDE & BRYDE, Lillestrøm

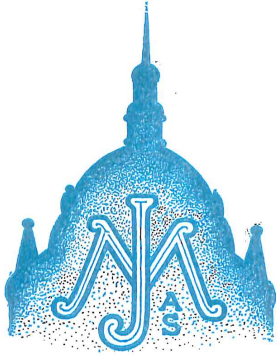

Tobakk og Kodakartikler

JULE-TOBAKK

TRONDHEIM

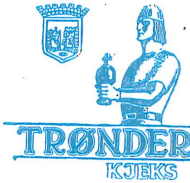
JACOB MATHESON
A/S

Manufaktur
Dame- og Herrekonfektion
Gardiner - Møbelstoffer

Benytt Interesseskonloret!

Forlang

— og De har garanti for frisk og delikat vare.

Trondheim kommunale bakeri

Følg med tiden!

Kjøp Dem et førsteklasses ur
hos

ARNULF WEDØ A/S
Nordregt. (v. hj. O. Trygv. gt.)

Lommeure - Armbåndsure - Stueure - Kjøkkenure.

WILH. JOHANSEN
FERSKFISKEKSPORT

Spesialitet: Laks - Hellefisk - Fiskefillet.

TRONDHEIM

Rikstelefon 5276 — Telegr.adr.: «Wiljo»

HOTELL GIMLE

Søndregate 5 - Centralbord 3306

1. Klasses avholdskafé og populært
middagssted.

Stille, rimeligt, alkoholfritt og trygt.

Oprettet 1863

SCHJETLEIN & RØSKOFT A/S
FYRKULL - KOKS - SMIKULL

Telefon 3683 - 3698

UNDHJEM & VÆRNES

Søndregate 20 — Telefon 1420

BORDKNIVER, SKJEER OG GAFLER I SØLVPLETT

Ovnskjermer — Kullbokser

Jernbanefolk

*kjøper bestandig sin
litteratur, kontorsaker og
presangjenstande hos*

Globus-Forlaget^{as}

Kongensgt. 13 — Trondheim.

Dresser

Frakker

Gutteklær

O. M. JENSEN A/S

Munkegaten 27-29

Fra sekretærens hjørne.

Min julehilsen nu ikveld jeg sender og helst til dig som bor så langt herfra, til fjern og nær, og alle mine venner, hver søster, bror, og barn i N.J.A.

Til dig dernord, og du ved vesterhavet ved Mjøsens strand, og Sørlands blide kyst, ja hvor du bor, såfremt du har bevart en lønlig julelængsel i ditt bryst.

Det lir mot kveld og dagen stille svinner med duft av gran, med sang og klokkeklemt i julekveldens fred, mens stjerner tindrer der utenfor på himlens firmament.

En deilig jul, med glade lyse minner jeg ønsker dig, min venn i N.J.A. og i det nye år, som snart opprinner, skal du mitt beste nyttårsønske ha. Julaften 1934.

Ole Berntsen.

Avdeling 9.

(Fortsettelse fra side 25).

Det blev da besluttet å holde et møte i B.J.F.s lokale den 3/11—33. Togm. Amundsen og forb.sekretær Karterud kom til møtet hvor der var fremmøtt medlemmer fra Larvik og Skien.

Amundsen redegjorde for saken og det blev da besluttet å velge nytt styre. Likeledes blev det besluttet å forsøke å få stiftet en kvinneforening i avd. Der blev valgt 3 av de kvinnelige medl. til å påta sig dette hverv, men på grunn av forskjellige hindringer er ikke kvinneforeningen blitt noe av. — Avd. nyvalgte styre satte sig straks i arbeid og besluttet å holde et fellesmøte i Larvik den 3/12 sammen med avd. 1, 2, 3 og 15. Møtet blev holdt i Kaffistova, hvor medl. fra de innbudne avd. møtte. Møtet blev meget vellykket og stm. Somdalen holdt et utmerket foredrag som høstet sterkt bifall. Somdalen's foredrag er blitt til stor nytte for avd.

Avd. har i året 1934 hatt 8 møter, det var meningen å ha et møte en gang i måneden, men da avd. omfatter en meget lang strekning — 205 km. med flere sidelinjer — og de tjenstlige forhold er meget vanskelige, er det ikke godt for medlemmene å møte.

Den 25/2—34 blev der holdt et agitasjonsmøte med fest i Skien. — Innbudt var samtlige jernbanefunk. m. fam., likeledes en del avholdsfolk. Møtet var dårlig besøkt, da ingen jernbanefunk. utenfor N.J.A. møtte. Det blev allikevel meget vellykket da forb.fomm. Amundsen, Bieland, H. Jakobsen m. fl. var tilstede.

Amundsen holdt en anslående tale til folket, som fulgte meget interessert med. Talen høstet veldig bifall og enda mere populær blev han da han fortalte eventyr for barna.

For å få flere medl. har avd. besluttet å foreta en masseagitasjon. Der er blitt valgt rodemenn på de

Jule- og Nyttårsønsker.

(Fortsettelse fra side 2).

Oliga og H. Bulling.
Mangit og H. Nordberg.
Marthine og T. Jernstad.
Signe og E. Garberg.
Odd Toldnes.
Tine og J. Nestvold.
Louise og Alfr. Haugen.
Laura og Kr. Schive.
Marie og P. Benum.
Bergljot og Jul. Johnsen.

Helga og P. W. Nilsen.
Anna Rognhaug og sønn.
Anna og Arne Vang.
Ebba og K. Lund.
Aasta og Atle Aune.
Anna og O. Fransvog.
Lovise og Ingemar Garberg.
Aslaug og L. E. Blikås.
Louise og O. I. Brandtzæg.

Fanekomité:

Vognmester Olsen, Oslo Ø., og stillverksassistent S. Jacobsen, Oslo Ø.

Avdelingene:

- Nr. 1. Oslo Ø. og Smålensbanen, til og med Ski.
Formann: Verksmester E. Speismark, Oslo Ø.
- Nr. 2. Gjøvikbanen med sidelinjer (undtatt Roa—Hønefoss) og Valdresbanen.
Formann: Bestyrer Monsen, Gjøvik.
- Nr. 3. Drammen—Geithus, Drammen—Heggedal samt Holksund—Hjuksebø—Timnoset og Rjukanbanen.
Formann: Verksmester H. Holm, Drammen.
- Nr. 4. Minnesund—Hamar.
Formann: Verkstedsarbeider Leif Kraabøl.
- Nr. 5. Kongsvinger— og Solørbanen samt Urskog—Hjølansbanen.
Formann: Skiffetformann Gustav Olsen, Kongsvinger.
- Nr. 6. Stavanger distrikt.
Formann: Telegrafist M. Østrem, Sandnes st.
- Nr. 7. Narvik distrikt.
Formann: Elektrikker Ragnvald Kristiansen, Narvik.
- Nr. 8. Smålensbanen (undt. Oslo-Ski).
Formann: Smedformann Joh. Johansen, Halden.
- Nr. 9. Jåberg—Nordagutu—Kragersø, Eidanger—Brevik.
Formann: Konduktør E. J. Pedersen, Skien.
- Nr. 10. Roa—Hønefoss—Gulsvik samt Vikersund—Krøderen.
Formann: Stasjonbetj. Kristoffersen, Hønefoss.
- Nr. 11. Kristiansand distrikt.
Formann: Opsynsmann H. G. Hansen, Kristiansand S.
- Nr. 12. Arendal distrikt.
Formann: Vognreparatør H. Kittelsen, Arendal.
- Nr. 13. Bryn—Eidsvoll.
Formann: Konduktør E. Sørli, Lillestrøm.
- Nr. 14. Trondheim distrikt (undtatt Stjørdal—Grong).
Formann: Vognvisitør J. Ofstad, Trondheim.
- Nr. 15. Skoger—Horten—Sandefjord, samt Holmestrand—Hv.fossb., og Tønsberg—E.fossb.
Formann: Stasjonsbetjent G. Gulliksen, Tønsberg.
- Nr. 16. Jesenes—Dombås—Aandalsnes. Administreres fra avd. nr. 4.
- Nr. 17. Hjøllum—Tynset.
Administreres fra avd. nr. 4.

forskjellige banestrekninger for å opta private adr.

Avd. gikk da igang med å trykke 400 innbydelser som skulde sendes til samtlige jernb.funk. innen avd. strekningen om å tegne sig som medl. Der blev utsendt 372 eksempl. i posten som trykksaker under privat adr. den 10/10—34.

Avd. fikk som hjelp kr. 25.00 av forbundet, hvorfor takkes. Pengene kom godt med. Hittil har vi ikke hatt noe større resultat av agitasjonen, men håper der kommer flere med tiden. Avd. har øket med 10 medl. så det går da fremover.

I møte den 9/11 blev det besluttet å utlodde en sykkel for å bedre avd. økonomi. Likeledes blev det besluttet å holde et fellesmøte i Larvik sammen med avd. 15 og 3, og blev Amundsen, forb.sekr. Berntsen m. fl. innbudt. Møtet blev holdt i Kaffistova, hvor Amundsen, Kartarud, Holm, Hannevold samt en del av avd. 15's medl. var tilstede. — Berntsen kom ikke på grunn av sykdom. Møtet blev meget vellykket og Amundsen holdt en meget god tale til forsamlingen og lykkønsket avd. 9 med fremgangen, og takket avd.s medl. for det iherdige arbeide som de utfører. Avd. form. talte for de gode ord og sa at det arbeide som foregår bare er en begynnelse, og håper med tiden at resultatet vil bli bedre.

Avd. tenker i den nærmeste fremtid å holde et åpent møte i Skien og takker forb.fomm. og forb.styret og alle som har hjulpet og besøkt oss i året som er gått. Og ønsker alle en god jul og et godt nytt år, og håper også neste år blir et godt arbeidsår.

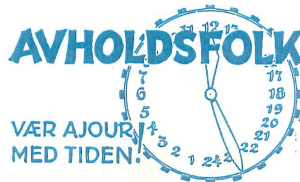
Hilsen fra avd. nr. 9.

N. J. A.s kontor

Oslo Østbanestasjon, 3dje etasje.

Formann: Togmester A. Amundsen, Oslo Ø.
Næstformann: Smedformann J. Johansen, Halden.
Kasserer: Overkonduktør E. Berntsen, Høybråten.
Sekretær: Vaktmann Ole Berntsen, Stupinggaten 16, Oslo.
Kontorist Olai Bjørsvik, Bergen.
Vognvisitør Joh. Ofstad, Trondheim.
Kabelmester Prestgøren, Notodden.

- Nr. 18. Oslo V.—Asker inkl.
Formann: Fullmektig Johan Langås, Oslo.
- Nr. 19. Gulsvik—Bergen.
Formann: Kontorist Olai Bjørsvik.
- Nr. 20. Nordlandbanen Stjørdal—Grong—Namsos, samt Nordlandsbanens anlegg.
Formann: Banemester J. Fr. Schive, Steinkjer.

Folket
ER KILDEN HVOR DU HENTER OPLYSNING

Avdeling nr 1

har regelmessige møter i Keysergate nr. 1. V tirsdagene den 21/8, 4/9, 18/9, 2/10, 16/10, 30/10, 13/11, 27/11, 11/12, 8/1-35, 22/1, 5/2.
Nye medlemmer innskrives.

Avdeling nr. 2

(Gjøvikbanen med sidelinjer) har møte efter særskilt tilsigelse til medlemmene for hver gang.

Avdeling nr. 3.

Avholder faste medlemsmøter i A/S Vestbanegården, Drammen, 1ste onsdag i hver måned kl. 19.30.

Avdeling nr. 5

avholder møte en gang i måneden efter tilsigelse for hver gang.
Styret.

Avdeling nr. 13

har møte i losje »Concordia« lokale Lillestrøm, annen onsdag i hver måned kl. 20.

Avdeling nr. 14, Trondheim distrikt.

Møter avholdes hver annen tirsdag i Hotell »Gimle«, Søndre gt. 5, spisesalen, 4de etasje, Trondheim.
Avholdsinteresserte jernbanefolk har adgang.

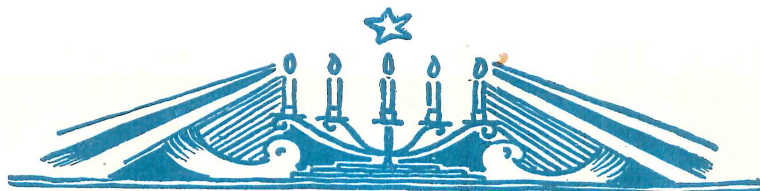
Avdeling nr. 18

Oslo V.—Asker har møte 1ste tirsdag i hver måned kl. 19.30 inntil videre i Godskontoret, Munkedamsveien 62, Oslo.
Nye medlemmer innskrives.

Redaktør: FRIDTJOF NORDBERG.

Fokstua st.
Post, telegraf: Fokstua.

Ekspeditor: G. Chr. Bieland,
Tjøngt. 13, Oslo.

Jule- og Nyttårsønsker

En god jul og et godt nytt år ønskes våre lesere og forretningsforbindelser.

Redaktøren. Ekspeditøren.

De beste ønsker om en god jul og et godt nytt år sendes alle våre medlemmer og medarbeidere.

Forbundsstyret.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 1:

Margit og G. Chr. Bielland.
Nicoline og E. Speismark.
Pauline og Ole A. Olsen.
Emilie og Sofus Jacobsen.
Aslaug og J. A. Karterud.
Martha og Am. Amundsen.
Hilma og Henning Skotte.
Martha og Sv. Svendsen.
Inga og Bj. Bjørnstad.
Karen Olsen.
Jenny og Petor Pettersen.
Hildur og Gustav Eriksen.
Marie og Edv. Krosby.
Inga og Hartv. Jakobsen.
Jenny og Erik Gulli.
Emma og Einar Engebretsen.
Marie og E. K. Elstad.
Hjørdis og Gunnar O. Pedersen.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 3:

Fru Laura Lilleberg.
Fru Helga Eriksen.
Fru Harriet Nilson.
Edw. Sommerro.
Thora og Johs. Hannevold.
Gudbr. Brække.
Johanne og H. Holm.
Gina og Olaf Ryen.
Amagda og Hans Johansen.
Olaf Christoffersen.

Gerda og Phillip Reiersrud.
Sofie, Karin og Erl. Kristiansen.
Olava og Ad. Jahnsen.
Joh. T. Prestgaren.
Einar Sætre.
Anna og Bernh. Enger.
Sally og Th. Foss.
Konstanse og C. M. Nielsen.
Maggi og Einar Aass.
Margit og Karl Nilsen.
Johanne og Jul. Thorgersen.
Asta og Jak. Nilsen.
Gunda og Karl Hendriksen.
Margit og H. Stubberud.
Jenny og Alfr. Stubberud.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 4:

Oline og Ole Eriksen.
Ragna og Mathias Sjølin.
Louise og Jens Hummelneset.
Inga og Emil Tømte.
Dorthea og G. Torrud.
Margit og Erik Olsen.
Karin og Per Borchgrevink.
Erna og Sigurd Haug.
Ludv. S. Larssen.
M. O. Holmlund.
H. K. Bleivik.
Kari og Leif Kraabøl.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 9:

Dorothea og Karl Løwe.
Hanna og Karl Kristoffersen.
Mathilde og Isak Gundersen.
Sofie og Otto Hansen.
Ragna og Einar J. Pedersen.
Hilda og Ingv. Tangen.
Sverre Andresen.
Solveig og Kr. Olsen.
Aslaug og Jens Elsebutangen.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 11:

Karen og H. G. Hansen.
Thora og Thoralf Westly.
Asborg og Sveinung Horverak.
Anna og H. N. Helgeland.
Sigrid og M. Sevalldrud.
Aasa og Anders Robstad.
Torborg Eidsaa.
Klara Senum.
Tull og Toralf Strømme.
Klara og John Evensen.
Gunlaug og Syvert Føreland.
Margit og Aslak Sunde.
Olav Breiland.

O. Storhei.

Nelly og O. R. Kiledal.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 13:

Inga og Emil Sørli.
Eli og Eilif Berntsen.
Jørgen Pedersen.
Dagny og Ole Wibeck.
Thora og Ole Gulbrandsen.
Martha og Olaf Antonsen.
Hedvig og Kr. Mellum.
Alma og Morten Sjørensen.
Edith og Nils Bergh-Larsen.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 14:

Nikka og Ludv. Jakobsen.
Ellen og Wilhelm Nondseth.
Liv og Sverre Jakobsen.
Alfrida og Einar Lysholm.
Tora og Nikolai Jørstad.
Nanna og M. H. Rønning.
Johanna og Alfred Hove.
Fru Aune-Christiansen.
Ingeborg og Aksel J. Olsen.
Johan Ofstad, Gunvor Wærnes.
Marie og Hans Markussen.
Olga og Fridtjof Nordberg.
Gjertrud og Iver Nesvold.
Familien Hennes.
Familien Mosand.
Lowise og Olaf Vollum.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 15:

Ingeborg og David Anthonisen.
Asta og B. Boiesen.
Marthine og Georg Gulliksen.
Alf Holter.
Hanna og Kristen Kristensen.
Anna og Sverre Marigård.
Ingeborg og Aksel Moe.
Karoline og Helmer Pedersen.
Majore og K. J. Pedersen.
Emma og Thorleif Rogne.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 18:

Johan Langås.
Johanne og Bernt Somdalen.
Elida og Ottar Sæterdal.
Thora og Harry Nilsen.
Emilie og Isak Johansen.
Martha og A. O. Eng.
Sigrid og Sigurd Stølake.
Lydia og Jac. Jacobsen.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 19:

Marta og Trygve Sandberg.
Birgitt og Knut Bolstad.
Margrethe og Nils Bolstad.
Kari og Samson Belsnes.
Kristina og Lars Brunborg.
Mathilde og Johannes Romslo.
Magda og Johan Romslo.
Bertina og Bernt Sævig.
Anna og Olaf Bjørsvik.
Ragnhild og Aksel Gundersen.
Ingrid Gundersen.
Marie og Johannes Høilandssjø.
Amanda og Magne Bolstad.
Helga og Marius Trana.
Josephine og Leif Erichsen.
Ragna og Birger Guddal.
Brita og Johs. Dagestad.
Astrid og Johan Waal.
Marie og Jacob Jacobsen.
Johanne og O. B. Hansen.
Dagmar og Jens Berg.
Anna og Ole Almendingen.
Ingeborg, Leonora Almendingen.
Ivar Almendingen.
Asiaug og Harald Romslo.
Jenny og A. K. Rivedal.
Gunhild og Olaf Liland.
Karen og Gittle Gjøstein.
Tora og A. Hamborg.

GOD JUL! — GODT NYTTAR!

Avdeling nr. 20:

Amalie og Joh. Fr. Schive.
O. L. Rasch.
Anna og K. Toldnes.
Gudrun og Olav Valnes.
Julie og A. M. Rinnan.
Haldis Rein.
Jørgine og E. Bratsve.
Inga og O. J. Solnes.
Signe og R. Vist.
Ingeborg og B. Toldnes.

(Fortsettes side 27).

